

Petak, 25. juli 2008.

Svedok Roland Charles David Dangerfield

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.04 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Gospodine sekretare, molim vas, najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Gospodine Dangerfield, pre nego što nastavimo, želeo bih da vas podsetim da ste još uvek vezani svečanom izjavom koju ste dali na početku svedočenja. I takođe bih vas zamolio da pokušate da odgovarate na pitanja što je moguće preciznije i fokusiranije. Gospodine Kehoe, izvolite.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Možete da nastavite. Dobili ste poruku da se od vas očekuje da završite s unakrsnim ispitivanjem do prve pauze.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Primio sam poruku.

svedok: Roland Charles David Dangerfield

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE – NASTAVAK

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Dangerfield.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Želeo bih da nakratko prođemo kroz nekoliko stvari vezanih za ovaj artiljerijski napad od 4. avgusta. U intervjuu *Daily Mailu* od 6. avgusta 1995. godine rekli ste *Daily Mailu* da ste čuli da je 1.800 granata do 6.30 časova palo na Knin, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I to je bilo preterano, zar ne?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nije bilo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ko vam je to rekao?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Pukovnik Leslie.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vaše iskustvo je bilo da je palo oko 300 granata u prvih pola sata. Da li je to tačno?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Koliko se sećam, mislim da je tako.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle...
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Samo da pogledam. Da, to se nalazi i u jednom od mojih izveštaja... u mojoj izjavi. Izvinjavam se, u izveštaju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znači, u vašem izveštaju koji je...
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kratki pregled za Sektor Jug od 4. avgusta.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da se usredsredimo...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koji paragraf?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Prvi paragraf, opšta situacija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znači, 300 granata u prvih pola sata. Vi kažete da je 1.500 granata palo između 5.30 i 6.30 časova. Da li je to tačno?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da bi bilo tačno da se kaže "granata i raketa".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: 1.500?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da li ste ih brojali?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, informaciju koju ste dali *Daily Mailu* dobili ste od gospodina Leslea?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako je pukovnik Leslie pogrešio, informacija koju ste vi preneli je takođe pogrešna?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ako je Leslie pogrešio, da, ali mislim da nije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da ostanemo kod ovog članka. Pukovnik Leslie vam je takođe rekao da je bolnica bila pogođena, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste se vozili po Kninu, posle... odnosno, kada ste prvi put izašli nakon 7. avgusta, vi ste videli da bolnica nije pogođena. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Video sam samo jednu stranu bolnice.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zar niste...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tako da nisam video da li su ostale tri strane pogođene ili nisu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znači, vi nam kažete da se niste provezli oko bolnice da proverite da li je bolnica pogođena. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno, jer je Specijalni izaslanik Ujedinjenih nacija bio tamo. I mislim da nije bio moj zadatak da se vozim oko bolnice.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kad ste se izvezli sa svojim vodičem u svom vozilu marke *land rover* i kad ste putovali po celom Sektoru Jug? Kada je to počelo?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Dve nedelje ... pa, čim sam stigao u Sektor Jug.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Govorim o vremenu nakon 5. avgusta, kad ste se vozili sa vozačem u *land roveru* okolo, kao što ste nam rekli juče, kada ste videli sve ono što se događalo u Kninu i Sektoru Jug? Kad je to bilo?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Knin sam video konkretno 7. avgusta, a Sektor Jug od 9. avgusta pa nadalje, kada je bila ponovo uspostavljena sloboda kretanja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi nam kažete da dok ste se vozili sve to vreme uokolo, nikada niste obišli oko bolnice da proverite da li je pogođena?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam se vraćao do bolnice, ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da ostanemo tu još sekund. Leslie vam je takođe rekao – to je u vašoj prvoj izjavi iz 1995. godine u 17. paragrafu sledeće: "Pukovnik Leslie mi je takođe rekao da je u mrtvačnici video oko 400 vreća za leševе." Da li vidite to, to je poslednja rečenica?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je rekao da ih je on zaista video?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. I mislim, da razjasnim, da se misli na 400 vreća sa leševima, za razliku od 400 vreća za leševе u ćošku.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znači, gospodin Leslie je rekao da je video 400... odnosno, informacija koju vam je preneo bila je da video 400 vreća za leševe sa leševima?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je moja interpretacija toga, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Da li vam je ikada rekao: "U mojim prethodnim izjavama... " i pozivam se na izjavu gospodina Lesliea koju je dao Tužilaštvu 28. marta 2008. godine "...lično sam video, a takođe i naznačio da je broj poginulih od granatiranja procenjen na stotine, ali to se ne odnosi na moju ličnu opservaciju leševa." Da li vam je ikada to rekao?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, gospodine Kehoe, govorite toliko brzo da se bojim da u određenim trenucima prevodioci moraju da prevode sa transkripta, zato što su četiri ili pet redova iza vas, a to njihov zadatak čini zaista isuviše teškim. Prema tome, morate da usporite, s vremena na vreme napravite predah kako bi prevodioci mogli da učine isto. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se Pretresnom veću, svedoku i prevodiocima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vam je ikada rekao, gospodine, da ovih 400 leševa u vrećama nije bila njegova lična opservacija?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da ostanemo kod toga, u vašoj izjavi... ne u izjavi, već u vašem članku, vi kažete – to je na 4. stranici članka "Pad Krajine" – dakle, na 4. stranici: "Tokom celog dana ljudi su izlazili da skupljaju leševe i da ih odnose u mrtvačnicu u Kninu." Ko vam je to rekao, gospodine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kanadski vojnici koji su izašli u oklopnim transporterima da to urade.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koji kanadski vojnici su vam rekli da su izašli da skupljaju leševe i da ih odnose u mrtvačnicu?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude. Oprostite. Žao mi je. Moje izvinjenje ponovo.

SVEDOK DANGERFIELD: Mislim da mi je to rekao konkretno pukovnik Steve Ferrari, ali sećam se da su i ostali Kanađani bili tamo. Ali ne bih smeo da nagađam tačno koji su to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Osim podoficira Ferrarija, da li možete da nam navedete još neko ime?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne mogu da vam navedem nijedno drugo ime Kanađana koji su bili tamo, ali mogu da vam dam imena ostalih Kanađana koji su radili u timu sa mnom, pa je moguće da je neko od njih bio među onima koji su izlazili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, osim podoficira Ferrarija, vi nemate nijedno drugo ime pripadnika kanadske vojske koji vam je rekao da je izlazio i skupljao leševe i nosio ih u mrtvačnicu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Prilično sam siguran ako su ostali bili tamo da su to bili: Geoff Hill, Phil Berikoff, Dan Hatchi, Steve Ellis. To je bila grupa Kanađana s kojima sam ja radio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako bismo se obratili tim ljudima, oni bi potvrdili da su vam rekli da su nosili leševe u mrtvačnicu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne. Ono što sam ja rekao jeste da su oni verovatno ti koji su mogli da budu tamo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li su vam rekli koliko su leševa odneli u mrtvačnicu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne sećam se konkretnog odgovora.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam pročitam nešto iz jednog dokaznog predmeta koji je već primljen u spis. To je dokazni predmet Odbrane broj D329, video snimak. To je izjava koju je dao pukovnik Leslie, od 21. jula 2003. godine, gde je govorio o granatiranju Knina: "Ubijeno je mnogo civila, iako nikad nećemo znati tačan broj, ali procene idu od 10.000 do 25.000 mrtvih." Tokom čitavog vašeg boravka na terenu, da li ste ikada čuli bilo koju procenu koja je bila blizu broja od 10.000 do 25.000 mrtvih, kako je pukovnik Leslie rekao javnosti u Kanadi?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se slažete sa mnom... da li mislite da je broj preuveličan?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Prihvatio bih ono što je blizu brojke od 25.000 da može da bude preterano.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Recite mi nešto o Leslieu. Kada je bio u Sektoru Jug, da li je bio poznat kao osoba koja preteruje?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne verujem da je tako.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da se vratimo nakratko i da porazgovaramo o granatiranju Knina.

ADVOKAT KEHOE: Molim dokument koji nosi oznaku 1D42-001.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Isto tako, skrenuo bih vam pažnju na vašu izjavu, dokazni predmet Tužilaštva P695 iz 1995. godine, paragraf 26.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, ne, to je... dali ste broj od sedam cifara, a ja očekujem, kao i uvek, da ima osam cifara. Ali sada sam shvatio da je reč o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P695. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Tako je, časni Sude. Dokument koji vidimo na ekranu nosi oznaku 1D42-0001, i ja sam svedoka vraćao natrag na njegovu izjavu, a to je dokazni predmet Tužilaštva P695, paragraf 26, radi reference.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada ovo pogledamo, vi ste tu naveli 6 vojnih ciljeva u Kninu, i ako možemo da idemo postepeno po spisku, rekli ste, u paragrafu (c), da se radilo o skladištu za opšte snabdevanje, i dali ste koordinatu od šest cifara. Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno, da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li bi vas iznenadilo da saznate da su ove šestocifrene koordinate, što je 100 puta 100 metara, netačne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nisam iznenađen. Da li mogu da objasnim zašto?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Svakako.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da li mogu da vas pitam koji ste sistem koordinata prebacili preko njihove slike na *Googlu*, molim vas?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, dozvolite mi da vas pitam ovo: da li je razlika u tome?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A objašnjenje?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U redu. Na vašem najosnovnijem *GPS*-u, najosnovnijem kojem civili imaju pristup, postoje 17 različitih koordinatnih sistema. Ovi koordinatni sistemi mogu da idu na stotine. Ne znam da li je koordinatni sistem koji vi koristite: britanski, američki, holandski, švedski, maidenheadov, ili bilo koji drugi. Dakle, to je ključ za mene da znam koji koordinatni sistem koristite. Mogu li da citiram... Napravio sam neke beleške sinoć dok sam bio u svom hotelu. Mogu li da uzmem jedan komad papira iz džepa i da citiram, molim vas?

SUDIJA ORIE: Da, ako su to reči koje ste vi lično juče zapisali, onda možete da ih pogledate.

SVEDOK DANGERFIELD: Želeo bih da navedem reference koje mogu da se nađu. Prvi je iz... svetskog sedišta za *GPS* sistem, *Global Positioning Sistem*, nalazi se u Koloradu, u Sjedinjenim Američkim Državama, a to je na adresi www.colorado.edu. Citiram: "Primenjivanje geodetskih koordinata na pogrešne podatke može da dovede do greške i od nekoliko stotina metara. Različiti narodi i agencije koriste različite podatke kao osnov za koordinatni sistem koji se koristi za identifikaciju pozicije u geografskom informacionom sistemu, sistemu za pozicioniranje i u navigacionim sistemima" i ja ću vam navesti jedan kraći primer iz Velike Britanije, sa internet sajta www.ordinancesurvey.co.uk: "Standardne konvencije obezbeđuju samo to da različiti sistemi imaju tendenciju da se podudaraju na pola kilometra, što je odstupanje od 500 metara ili toliko." Isto tako je važno da koristimo pravi koordinatni sistem na pravom papiru. I dalje za, to je fotografija...

SUDIJA ORIE: Da li mogu da vas pitam koji sistem koordinata ste vi koristili?

SVEDOK DANGERFIELD: Koristili smo *WGS 84* koji je *Svetski geodetski sistem 84* a *Google Earth* koristi *MGRS*, [Military Grid Reference System] što je vojni koordinatni sistem za Ameriku.

SUDIJA ORIE: Da li postoji bilo koji način, gospodin Kehoe, da proverimo da li postoje takve razlike? Pretpostavljam da ne bi trebalo da bude previše teško da se proveriti?

ADVOKAT KEHOE: Bilo bi veoma lako ukoliko bismo znali koji koordinatni sistem se koristio u štabu Sektoru Jug Ujedinjenih nacija.

SUDIJA ORIE: Da li je ovo sistem koji ste koristili kao koordinatni sistem na kartama koje ste koristili u Sektoru Jug?

SVEDOK DANGERFIELD: Nisam siguran, jer sam koristio britanske karte, gospodine.

SUDIJA ORIE: Koristili ste britanske karte?

ADVOKAT KEHOE: Britanske karte su bile karte koje su korišćene u Sektoru Jug Ujedinjenih nacija. Sva kartografija u Sektoru Jug Ujedinjenih nacija proizvedena je od strane MOD-a, Ministarstva odbrane Velike Britanije.

SUDIJA ORIE: Pa, izgleda da vi sada dajete iskaz, gospodine Kehoe. Ako bi strane mogle da se slože oko toga ili ako strane mogu da pogledaju te karte kako bi se osiguralo da ne postoje bilo kakve tehničke razlike, kako ne bismo kod sličnih karata bili navedeni na pogrešne zaključke. Ne kažem da se radi namerno o pogrešnom navođenju, ali dovodi do zbune.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam.

SUDIJA ORIE: Onda izvolite nastavite, gospodin Kehoe. Mogu li da pretpostavim da je moguće napraviti samo poređenje? Svedok je rekao koji koordinatni sistem je koristio. Mislim da to može da se proveriti. Možemo da pogledamo da li su na karti koju sada vidimo pred nama korišćene iste koordinate. Ako ne, gospodine Kehoe, pretpostavljam da biste mogli da sastavite drugu kartu, a zatim ćemo ustanoviti da li je svedok bio precizan ili ne, kada je u svoje vreme navodio koordinate. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada ćemo pregledati jedan po jedan koordinatni sistem i to je koordinatni sistem koji su koristili za mapiranje u Sektoru Jug Ujedinjenih nacija, dakle, britanski kartografski sistem, a očito je da koordinate koje ste dali u tački "C" se ne podudaraju sa kasarnom *Senjak*. Dakle, kada je reč o kasarni *Senjak*, rekli ste da je tu... obično je bilo nekoliko lako naoružanih vojnika. Da li vidite to u vašoj izjavi?
SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate da je to... izvinjavam se. Da li ste znali da je ovo bilo pozadinsko komandno mesto sa kog su trupe bile raspoređene u podne 4. avgusta?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, sledeća koordinata koju ste naveli je 960755. Ukoliko je to isti koordinatni sistem... dolazi iz istog sistema mapiranja koji ste koristili u UN-u, onda ste ovo mesto stavili tačno u sred baze Ujedinjenih nacija. Da li ste nameravali da govorite o kampu pored baze Ujedinjenih nacija?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da je koordinata koju sam dao bila skinuta sa karte koju sam koristio u to vreme. Dakle, ne, nisam mislio da govorim o Ujedinjenim nacijama, jer sam govorio o kasarni koja je bila pored.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajdemo na sledeću kartu na kojoj se nalazi *Severna kasarna*. To je koordinata 961177. Nema velikih nepodudarnosti. I da onda pogledamo koordinatu 9534758, koja je kod vas pod "D" i vi ste je nazvali deponijom municije. Dakle, vi ste to nazvali deponijom municije. Zašto ste to nazvali deponijom municije, gospodine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Izvinjavam se. Možete li samo da to povežete sa...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je u 26. paragrafu, označeno slovom "D". Vi kažete...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kao što sam rekao, i dalje isto kažem, nikada nisam video da se municija ili oprema dovozi ili odvozi iz tog prostora. Međutim,

nisam mogao da proverim to mesto, jer je postojalo ograničenje slobode kretanja, što je značilo da nisam mogao fizički da se odvezem tamo i proverim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, vi to nazivate deponijom municije. Da li mislite da je to bila deponija municije Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, verujem da sam na to mislio kada sam to napisao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zašto ste to opisali kao deponija municije?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislím da je to verovatno ono što smo u štabu verovali da je bilo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste došli do tog zaključka, da li ste imali predstavu šta je Vojska Republike Srpske Krajine tamo skladištila?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam, jer nisam mogao fizički lično da proverim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, šta je postojalo u vezi sa tom lokacijom što vas je navelo da pomislite da je to skladište municije ako nikada niste videli da se municija i oprema doprema ili napušta taj prostor?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Pa, to je informacija koju sam dobio iz štaba.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Idemo na sledeću tačku.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, samo za moju informaciju, vi manje-više predočavate svedoku, da su njegove koordinate netačne u odnosu na opis. Sada ste postavili na karti mesto gde je vojska Republike Srpske Krajine imala bateriju za protivvazдушnu odbranu. Da li je u spisu baš tamo?

ADVOKAT KEHOE: Da. To je u... to je preuzeto iz dokaznog predmeta Odbrane broj D131, te lokacije.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D131. Moram to da pogledam.

ADVOKAT KEHOE: To je...

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, izvinite. Dokazni predmet Odbrane broj D131 zaista upućuje da je postojala jedna baterija za protivvazдушnu odbranu. Ne znam da li postoji dokaz da je zaista bila tamo, ali ja mislim da se general Leslie načelno složio sa lokacijama ovih baterija protivavionske odbrane u i oko Knina.

SUDIJA ORIE: Sa ovom vrstom preciznosti? To znači da...

TUŽILAC RUSSO: Ne znam šta je general Lesli hteo da...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... treba proveriti u dokaznom predmetu Odbrane broj D131. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Molim da nakratko pređemo na privatnu sednicu za drugi referentni okvir.

SUDIJA ORIE: Da. Prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, vratili smo se na otvorenu sednicu.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ovo je ponovo baterija za protivvazdušnu odbranu koja ima koordinate 953758. Molio bih da sada pređemo na sledeći slajd, koji se pominje u 26A.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je ponovo referentna tačka sa koordinatom koju imate, gospodine.

ADVOKAT KEHOE: I poslednji slajd ... izvinjavam se, poslednja dva slajda. Molim sledeći slajd.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je policijska stanica za koju... za koju niste dali koordinate.

ADVOKAT KEHOE: Molim vas da pređemo na poslednji slajd. Časni Sude, mislim da će ovaj poslednji slajd biti od veće koristi kada se uporedi sa dokaznim predmetom Odbrane broj D131. Mislim da su ovo brojevi koje smo imali u D131, a ovo što je osenčeno žutom bojom su koordinate koje je dao svedok u svom izveštaju. Časni Sude, sada predlažem na usvajanje u spis dokument koji nosi oznaku 1D42-0001.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D716.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D716 primljen je u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, rekli ste nam juče da niste znali gde se nalazi štab Vojske Republike Srpske Krajine. Da li su vam bile poznate zgrade u Kninu... civilne zgrade koje su korišćene u vojne svrhe?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Oprostite. Nisam čuo od reči do reči... sad je bolje. Ne, nisam znao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znali ste da se jedinice kreću kroz Knin 4. avgusta, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A to su bile pokretne mete, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, to su bile pokretne mete.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I naravno, tokom trajanja vojne operacije te pokretne mete, odnosno jedinice koje su se kretale kroz Knin, bile su legitimni vojni ciljevi tokom operacije, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Pod uslovom da se rizik kolateralne štete svede na minimum.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je legitimno tokom vojne operacije napasti jedinice protivničke strane?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, pre svega, želeo bih da istaknem činjenicu da gospodin Kehoe traži od svedoka da izvede pravni zaključak, a mislim da je to bio predmet jednog podneska Odbrane - da oni ne žele da svedoci koji govore o činjenicama izvode takve zaključke. Naravno, ukoliko on želi od svedoka takav zaključak, to je u redu, ali mislim da je svedok već dao svoj odgovor, ali to nije pitanje za da ili ne, jer postoje i druge okolnosti koje treba uzeti u obzir.

SUDIJA ORIE: Da, vidim to. U isto vreme, da li je legitimno u vojnoj operaciji napasti jedinice protivničke strane? Gospodine Kehoe, to je pitanje?

ADVOKAT KEHOE: Kao vojnika, pitao sam ga da li je legitimno u vojnoj operaciji napasti jedinice protivničke strane?

SUDIJA ORIE: Da. Pre svega, to je, naravno, pravno pitanje, ali to je istovremeno i potpuno nepotrebno pitanje. To je isto kao da pitate: Da li je svrha mlekačije da prodaje mleko? Molim vas da nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Pretpostavljam da je odgovor "da", časni Sude, i idemo dalje.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kažete u izjavi, u paragrafu 32, da nikada niste videli bilo koje druge vojne ciljeve Vojske Republike Srpske Krajine da su pogodeni. Kada to kažete, da li je to zato što vi niste videli da su pogodeni individualni vojni ciljevi, a ne da nisu bili pogodeni? Da li je to tačno? Dozvolite mi da vam pomognem, gospodine.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Video sam vojne ciljeve. Izvinite. Da li možete drugačije da formulišete pitanje, molim vas.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, vi kažete, u 32. paragrafu, da ... negde u sredini 32. paragrafa: "Osim policijske stanice, nikada nisam video da je neki drugi vojni cilj Vojske Republike Srpske Krajine pogoden." Vi niste rekli da nisu pogodeni, rekli ste samo da vi to niste videli. Zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da je tako bilo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Rekli ste da ste se provezli po Kninu 7. avgusta i posle toga. Pretpostavljam da ste bili u komunikaciji sa različitim pojedincima koji su takođe išli u obilazak okoline Knina i ispitivali oštećenja od granatiranja. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nije tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, niste razgovarali ni sa kim drugim?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako pretpostavimo... uzgred budi rečeno, da li ste radili analizu nekog kratera nastalog od granatiranja koje ste posmatrali?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne dok sam bio tamo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li ste to uradili kasnije?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, niste nikad uradili analizu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste ikada vodili razgovor sa... dozvolite da prodemo kroz ovo. To je iz dokaznog predmeta Tužilaštva P64 gde viši vojni posmatrač donosi generalni zaključak da je granatiranje bilo koncentrisano na vojne ciljeve. To je u njegovom privremenom izveštaju u dokaznom predmetu Tužilaštva P64. I takođe, imamo i konačnu ocenu koja dolazi iz izjave gospodina Roberts-a od 23. jula, 2008. godine. To je stranica... tražim je... 7.022, u 19. redu, gde on kaže: "Poznato mi je da je poslata konačna procena." Pitanje: "Da. Da li vam je poznato da su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija poslali konačnu procenu?" Odgovor: "Mislim, u to vreme kada je poslat izveštaj o

konačnoj proceni štabu u Zagrebu, mislim da smo imali nekoliko razgovora u kancelariji vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u vezi sa daljim procenama, a meni je pokazana jedna od 18. avgusta." A u tim ... prelazim na stranicu transkripta 7.022, prvi red, gde se kaže: "I u tim razgovorima sa vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija u to vreme, oni su vam rekli da su kasnije procene u skladu sa početnim procenama. Da li je to tačno?"
Odgovor: "Mislim da se sećam da kada sam video završni dokument ..." oprostite, ovo je odgovor: "Mislim da se sećam da kada sam video završni dokument da se poklapao sa njihovom konačnom procenom." Da li vam je poznato da su vojni posmatrači Ujedinjenih nacija napravili ovu procenu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nije mi bilo poznato.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi biste se složili sa mnom da je njihov posao da rade takve procene, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam siguran šta su pojedinačno radili vojni posmatrači Ujedinjenih nacija... ili kakav je bio njihov mandat jer nisam bio pripadnik UNMO-a.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da li vam je poznato da su pripadnici UN CIVPOL-a sprovedi sličnu procenu sa sličnim rezultatima?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nije.

ADVOKAT KEHOE: Samo sekund, časni Sude.

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE: Vrat ćemo se za trenutak na ovo pitanje kada budemo pronašli još jedan dokazni predmet, ali dozvolite mi samo da pođem dalje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, možda ... u međuvremenu, vi ste me uputili na dokazni predmet Odbrane broj D131, tu se navodi karta koju je pripremila Odbrana, i C3 je označeno na toj karti. Rekli ste: u redu, to je iskaz gospodina Lesliea. Pročitao sam na stranici transkripta 2.134, u redovima 8 i 9, kao jedan od odgovora tadašnjeg svedoka: "Da, gospodine. Jedini razlog zašto sam zatražio malo...", dozvolite mi samo da pročitam "... više specifičnosti. Ne mogu da se setim da li je to tačna lokacija C3. Ja sam ukazivao na razlike i očigledne netačnosti. " Onda me dalje upućujete na jednog drugog svedoka, i ne moramo da idemo na privatnu sednicu, ali to mora biti da je svedočenje od 23., 26. ili 27. maja, pa bih želeo da mi navedete stranicu i redove gde je taj svedok dao tačnu lokaciju za C3.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, to moram da pronađem. Ali mogu da vam kažem, časni Sude, u ovom trenutku, da je referenca u ovim koordinatama koje smo gledali ovde u... ja ću to da vam obezbedim.

SUDIJA ORIE: Ja ne govorim o koordinatama. Govorim o tome šta tačno imamo u spisu u vezi sa tačnom lokacijom ovih instalacija koje navodi ovaj svedok. On je dao koordinate, da li su one tačne ili ne, to ćemo naravno videti na karti ako se uporedi. I to bi trebalo da bude izvan svake sumnje da je tačna lokacija na karti gde je ona stvarno bila pronađena. Pitao sam: da li je to u spisu? Vi ste me uputili na svedočenje gospodina Lesliea. I nakon provere toga, ja sam, pre svega, našao da na osnovu karte koju je dala Odbrana, gospodin Leslie kaže: "Nisam siguran da li je ovo tačna lokacija ili ne." Dakle, drugi izvor koji mi dajete, što je tri puna dana transkripta, za to mi treba malo više smernica o tome gde to da pronađem. Ali pretpostavljam da sada niste u mogućnosti da to uradite, međutim, mi bismo želeli da to dobijemo, na primer, posle pauze.

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine, nakon pauze.

SUDIJA ORIE: Da. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, uzgred budi rečeno, kad ste bili u Sektoru Jug ...

ADVOKAT KEHOE: Molim vas da nam predočite fotografiju, a to bi bio dokazni predmet Odbrane broj D83.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, vi ste ovde desno na ovoj fotografiji, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Niste?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Dakle, ako bi vas neko identifikovao na osnovu ove fotografije, ne bi bio u pravu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Rekao bih gotovo sigurno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Kada ste se vozili okolo, gospodine...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, možda bi svedok mogao da nam kaže ako to nije on, da li zna ko je?

SVEDOK DANGERFIELD: Nemam pojma. U stvari, nisam ga nikada ranije video u svom životu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste se vozili okolo, gospodine, i gledali kolika je šteta u Kninu ... odnosno, povlačim ovo. Rekli ste za vreme svedočenja u glavnom ispitivanju da nije bilo borbe tokom povlačenja. Da li se sećate toga?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, sećam se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I dok ste se vozili okolo, rekli ste nam da ste videli štetu od granatiranja. Kolika je bila ta šteta od granatiranja koju je izazvala Vojska Republike Srpske Krajine kada je pucala prema Kninu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Pa, prema mojim saznanjima, Vojska Republike Srpske Krajine nije pucala ni po Kninu, niti iz Knina.

ADVOKAT KEHOE: Da pogledamo dokazni predmet Odbrane broj D89. To je izveštaj o situaciji od 5. avgusta. I posle naslovne stranice idemo četiri stranice dalje. Molim da se malo uveća deo gde piše 5. avgust u 15.00 časova. To je treći paragraf odozdo. Pomerite sliku malo nagore.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tu se kaže: "U 15.00 časova vojnici Vojske Republike Srpske Krajine nepoznate snage viđeni su da zauzimaju odbrambene položaje na širem području Strmice. Tenkovi i minobacači su bili na istim položajima. Dana 5. avgusta u 18.15 časova oni su ispalili 12 artiljerijskih hitaca iz Strmice prema Kninu." U to vreme, gospodine, u 18.15 časova Hrvatska vojska je bila u Kninu, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Dozvolite mi da ponovo pročitam taj paragraf. Da, slažem se, 5. avgusta u 18.15 časova Hrvatska vojska je bila u Kninu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na osnovu ovog izveštaja vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija ... izvinjavam se, na osnovu ovog izveštaja Sektora Jug, koji govori o ovom granatiranju, vi jednostavno niste znali za to?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ko je sačinio taj izveštaj?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako pogledamo naslovnu stranicu, gospodine, ovoga ...

ADVOKAT KEHOE: Gospodine sekretare, molim vas da nam prikažete naslovnu stranicu.

SVEDOK DANGERFIELD: Mislim, koja nacionalna vojska je sačinila a ne ko je sastavio procenu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da prođemo kroz ove stranice, stranica 1, stranica 2, i počinje...

ADVOKAT KEHOE: Molim vas sledeću stranicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Počinje s kenijjskim bataljonom, onda je na sledećoj stranici nastavak kenijjskog bataljona i onda dolazi kanadski bataljon.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Dakle, ta informacija dolazi iz kenijuskog bataljona?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tako je.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne mogu to da komentarišem jer nisam to video. Nisam video da artiljerija ispaljuje hlice s područja Strmice, tako da ne mogu da komentarišem.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako granate ispaljuje Vojska Republike Srpske Krajine na Knin 5. avgusta, vi ne znate, dok ste se vozili kroz Knin, koju štetu je izazvalo granatiranje Hrvatske vojske a koju Vojske Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da možete dobro da pogodite ako uradite analizu kratera.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali vi niste to uradili ...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tako je. Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ... izvinjavam se. Vi to niste radili, dakle vi to ne znate, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne bih mogao da napravim razliku. Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da vam postavim još jedno pitanje pre nego što završimo i želim da vam postavim jedno generalno pitanje. To proizilazi ... odnosno, želim da vam to pročitam. To proizilazi iz jednog članka iz *London Timesa* od 19. decembra 1998. godine ... oprostite, iz 1998. godine. I tu se govori o jednoj istrazi koju je sproveo *London Times* i glasi ovako: "Istraga *Timesa* je otkrila da se ime..." tog čoveka Lawson '...' nigde ne pojavljuje u zapisnicima Ujedinjenih nacija. On nikada nije bio zvanično zaposlen, niti je bio regrutovan na lokalni i nikad nije bio oficir u mirovnim snagama Ujedinjenih nacija." Uzgred budi rečeno, u ovom članku se uopšteno govori da su MI6 agenti, koji su se predstavljali kao pripadnici mirovnih snaga, podmetali članke u britanskoj štampi u pokušaju da se suprotstave široko rasprostranjenim simpatijama za bosanske Muslimane...

ADVOKAT KEHOE: To je tamo gore. Tako je dobro. Možemo to da predočimo preko sistema *Sanction*, tako da svedok sam može da pročita. Nećemo prolaziti kroz to, časni Sude, ali tako će biti lakše svedoku da pročita. Molim da se pomeri malo nadole. Tako je dobro. Hvala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo što sam vam upravo pročitao počinje sa: "Istraga *Timesa* ..." i nastavlja se u sledećem paragrafu: "Eksperti za Balkan su videli da su članci pokušali da se suprotstave široko rasprostranjenim simpatijama za bosanske Muslimane, tako što su isticali da su se zverstva događala na svim stranama, a to je

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

gledište koje je bilo konzistentno sa izjavama mnogih iz britanskih oružanih snaga i Ministarstva spoljnih poslova." Recite mi, gospodine Dangerfield, tokom vašeg boravka, bilo u Gornjem Vakufu, bilo u Splitu ili Kninu, da li ste ikada dobili uputstva od nadređenih da na neki način izmislite neke zločine koje su počinili Hrvati ili bosanski Muslimani, kako biste se suprotstavili široko rasprostranjenim simpatijama prema bilo kojoj od tih strana?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE: Molim samo trenutak, časni Sude.

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE: Nemam više pitanja, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hvala vam, gospodine Dangerfield.

SVEDOK DANGERFIELD: Da li mogu da razjasnim nešto vezano za koordinatni sistem? Mislim da je važno, gospodine.

SUDIJA ORIE: Ako mislite da to pomaže Pretresnom veću, molim vas da to uradite.

SVEDOK DANGERFIELD: U redu, gospodine. Bez obzira da li su koordinatni sistemi isti, primena tog sistema koordinata se koristi za topografske karte, to jest, koji bismo vi i ja koristili da kartu čitamo duž puta. Nije bitno kakva je skala. Taj koordinatni sistem je primenjen na fotografiji koji ne uzima u obzir topografske netačnosti. Tako da koordinatni sistem, da li je isti ili ne, pogrešno se koristi u ovom slučaju, i to bi objasnilo bilo koje nepreciznosti u mojim koordinatama, gospodine.

SUDIJA ORIE: Dakle, kažete da imate neku vrstu opšteg objašnjenja za sve netačnosti. Da li postoje netačnosti?

SVEDOK DANGERFIELD: Da, postoje.

SUDIJA ORIE: Postoje netačnosti. I vi kažete da je to način na koji, kao što ste ranije rekli, da koordinatni sistemi nisu bili isti, ali izgleda da sada kažete da oni mogu biti isti, ali se primenjuju na drugi način.

SVEDOK DANGERFIELD: Postoje sve moguće vrste greške koje se mogu objasniti, gospodine, tako da ...

SUDIJA ORIE: Pa kako se primenjuju na drugačiji način?

SVEDOK DANGERFIELD: Pa, to se sve se zasniva na tome koju vrstu karte koriste. Ako pogledate u atlasu, gospodine, postoji mnogo različitih slika sveta i zemlje, posebno na početku. I oni su različite projekcije karata, i oni se nazivaju *Mercator*, *Stereographic*, *Cylindrical*, *Conical*. Tačan koordinatni sistem mora da bude primenjen na korektnoj karti, jer u suprotnom, Rim bi mogao zaista biti u Njujorku a Njujork u Rimu.

SUDIJA ORIE: Da. Naravno, ja sam to rekao juče vezano za razmere. Usput, mislim da sam napravio grešku, jer bi onda Rim bio na istim koordinatama kao i Njujork. Ako govorimo o skalama, Rim i dalje ne bi bio na istom mestu kao i Njujork. Ali, što su karte preciznije, zar ne, manje je uticaj tehničkog aspekta kako se koordinatni sistem primenjuje. I mi ovde govorimo o prilično detaljnim kartama. Dakle, ako kažete: imam opšte objašnjenje za sve greške, meni prvo pada u oči činjenica da se same nepravilnosti međusobno razlikuju, te da su na jednoj karti daleko, a na drugoj prilično blizu. Dakle, očekujem onda da netačnosti imaju sistematski uticaj na ono što smo videli, a ne jednom, dva puta, tri ili četiri pogrešne koordinate u sistemu koji koristimo, sa šest ... šest cifara i drugi put da bude relativno u blizini. Da li imate objašnjenje za te razlike u netačnostima, za koje kažete da mogu da se objasne jednim opštim objašnjenjem?

SVEDOK DANGERFIELD: Mislim da je to veoma fer pitanje, gospodine. Mislim da još treba imati na umu da kada se koriste moje karte, ja sam radio sa kvadratnim kilometrima u koordinatnom sistemu, i možda nisam uzeo kompas kako bih utvrdio tačne pozicije od stotinu metara.

SUDIJA ORIE: Sada ste dali tri objašnjenja.

SVEDOK DANGERFIELD: Apsolutno.

SUDIJA ORIE: Počeli ste tako što ste rekli da imamo različite koordinatne sisteme. Drugi objašnjenje je da koordinatni sistemi mogu biti isti - kada sam tražio od Odbrane da to proveri, ali da se primenjuju na drugačiji način. A sada sam vas pitao da li ovo opšte objašnjenje može da se primeni tamo gde su netačnosti različitih dimenzija, a vi sada kažete da ste možda i vi lično napravili greške. Tako da sada imamo barem tri različita objašnjenja za netačnosti. Da li dodatna objašnjenja potiču potrebu za bilo kakvim dodatnim pitanjima za svedoka, gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude, ne u ovom trenutku. Gospodine Cayley, vi ste sledeći?

SUDIJA ORIE: Hvala. Znači, kome prenosimo sada nameštaj? Gospodin Cayley doneo je svoj sopstveni nameštaj. Gospodine Cayley, vi ćete biti sledeći?

ADVOKAT CAYLEY: Da, časni Sude. Hvala.

SUDIJA ORIE: Sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Cayley koji je branilac gospodina Čermaka. Gospodine Cayley, izvolite.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT CAYLEY

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Gospodine Dangerfield, nemam mnogo pitanja za vas, možda pola sata. Da li sam u pravu kada kažem da ste vi dobili zadatak od generala Alaina Foranda da prikupljate obaveštajne podatke, odnosno informacije po Sektoru Jug rukovodeći se misijom UNCRO-a u Sektoru Jug?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno. On je mene opisao kao izviđački puk od jednog čoveka.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A taj štab Sektora Jug takođe bi vam davao informacije o tome šta se događalo u Sektoru Jug, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, to je bio dvosmerni proces.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A te informacije koje su oni davali vama i vi njima, bile bi informacije koje se odnose na kretanje vojnog osoblja. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Kao i pitanja slobode kretanja u Sektoru Jug, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ono što želim da sada uradite, jeste da vam direktno skrenem pažnju na slobodu kretanja, i zamolio bih vas da pogledate treću stranicu vaše izjave.

ADVOKAT CAYLEY: To je dokazni predmet Tužilaštva P695. To je zapravo na dnu 2. stranice, međutim, to je 3. stranica dokumenta koji je učitao u sistem elektronske sudnice.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: To je 9. paragraf. Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Vi navodite u svojoj izjavi sledeće: "Zabrana kretanja između 7. i 8. avgusta 1995. godine i dalje je na snazi, a osoblje UN-a većinom ostaje u bazi."

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Vidim, da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Molim vas da pročitate ostatak tog paragrafa, ako želite. Ne želim da vam postavljam više pitanja o tome, ali zapravo želim sada da vam pokažem jedan dokument.

ADVOKAT CAYLEY: Molim vas da se dokazni predmet Tužilaštva P29 predoči na ekranu.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li se sećate Akcionog tima za ljudska prava, [Human Rights Action Team-HRAT], da li se sećate njihovih aktivnosti u Sektoru Jug tokom vremena koje ste tamo proveli, mislim na gospodina Flynnna?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne. Nikada ranije nisam čuo za ime Flynnn.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Možete ovde da vidite izveštaj Akcionog tima za ljudska prava. To je dnevni izveštaj od 8. avgusta 1995. godine.

ADVOKAT CAYLEY: Molim vas, da pređemo na sledeću stranicu.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Nisam toliko zainteresovan što niste znali za postojanje HRAT-a, ali u ovom izveštaju postoji paragraf koji bih želeo da pogledate i koji počinje sa: "Sloboda kretanja". Da li vidite to?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li možete to da pročitate, a mene zanima poslednja rečenica nakon tog paragrafa.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: "Kretanje je danas ograničeno ... " ...

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Ne, ne. Pročitajte to u sebi. Izvinjavam se.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U redu. Pročitao sam to.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Vidite da se u poslednjoj rečenici navodi da je general Čermak jutros dao pismenu izjavu generalu Forandu da će se od sutra omogućiti kretanje po Drnišu, a HRAT namerava da proveri ovo obećanje. Da li se vi sećate da li su otprilike u to vreme, dakle, 8. avgusta, UNCRO i druge međunarodne organizacije dobile dozvolu da putuju između Knina i Drniša?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne sećam se toga tačno. Sećam se da se u jednom trenutku pojavio jedan pisani dokument. Verujem, po sećanju, da je to potpisao general Čermak, i da se odnosio na slobodu kretanja. Konkretnih detalja ne mogu da se setim.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Pa, hajde da pogledamo dokazni predmet Tužilaštva P513. Možete li da pogledate taj dokument? Da li vam to osvežava pamćenje?

ADVOKAT CAYLEY: Molimo vas, da li možemo da postavimo verziju na engleskom jeziku, pored hrvatske verzije.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Ne sećam se ovog konkretnog dokumenta. Mislim da je previše konkretan. Sećam se jednog, mislim, opštije prirode koji se odnosio na ceo sektor. Dakle, ne sećam se ovog dokumenta.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Samo zbog pojašnjenja, da li se sećate da je oko 8. avgusta ukinuto o ograničenje kretanja na putu između Knina i Drniša?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, ne sećam se.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: U redu.

ADVOKAT CAYLEY: Molio bih da se svedoku prikaže karta broj 21. Ovo je registrator sa kartama, časni Sude, koji je predočilo Tužilaštvo. Mislim da nije učitano u sistem elektronske sudnice.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Samo da razjasnimo ovo pitanje, pitanje slobode kretanja kao ovo – znam da ne možete sada da se setite – to je vrsta informacija koje ste dobijali iz štaba Sektora Jug i generala Foranda, ako je, naravno, on bio obavešten?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li sam u pravu kada kažem da ste 9. avgusta, otputovali u Kistanje? Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li možete da se orijentišete na ovoj karti? Da li vidite gde je Knin?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: A da li vi vidite gde je Drniš? Nalazi se prema jugu. To je plava tačkica ka jugu i stavićemo na grafoskop tako da sudije mogu da vide isto što i vi...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da li je plava tačkica desno od Pokrovnika?

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Da li gledate na karti 21?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Južno od Knina videćete Drniš. To je tačno iznad skale na dnu.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, našao sam.

ADVOKAT CAYLEY – PITANJE: Nema koordinata na ovoj karti, hvala bogu, tako da ne moramo u to da zalazimo.

ADVOKAT CAYLEY: Molim da se ovo stavi na grafoskop.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Možete li da pokažete Pretresnom veću put koji vodi od Knina do Drniša?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: *(svedok pokazuje)*

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Prethodni dokument koji smo pogledali, a za koji vi niste znali, po svemu sudeći, tu se ukida ograničenje slobode kretanja na putu između Knina i Drniša. Je li tako?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Da li možete da pokažete Pretresnom veću grad Kistanje koji ste obišli 9. avgusta? To je, u stvari, zapadno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Još. Dole. Tu je.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cayley, tražite da svedok pokaže sudijama gde se nalazi Kistanje. Sudije su videle ovu kartu mnogo, mnogo puta. A onda navodite svedoka do Kistanja, što, naravno, nije uobičajeno. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT CAYLEY: Mislim da nije sporno gde se nalazi Kistanje, časni Sude.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Vi se slažete da se Kistanje ne nalazi na putu između Knina i Drniša, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Slažem se.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Tako, u stvari, iako sloboda kretanja nije odobrena u tom području, izgleda da na vas nije uticalo ograničenje kretanja koje je još uvek postojalo u području Kistanja. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, tačno je za 9. avgust.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Hvala. Molio bih da se vratimo na vašu izjavu, dokazni predmet Tužilaštva broj P695, strana 4, paragraf 12. Ovo su samo neka objašnjenja koja su mi potrebna a koja pominjete u dopunskoj izjavi koju ste dali gospodinu Russou. Da li se sećate?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Sećam se.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Vi ste nešto dodali. I želeo bih da to uđe u zapisnik. To je sve.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Vidite da tamo piše za 10. avgust: "Osoblje UN-a sastalo se sa generalom Čermakom tražeći potpunu slobodu kretanja širom Sektora Jug. On kaže da to ne može da odobri. To mora da dođe od viših komandanata." U dopunskoj izjavi vi kažete da zapravo verujete ko vam je preneo tu informaciju. Da li imate kopiju dodatnog informacionog lista? Mogu da vam dam.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da sam dobio.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: To se nalazi na drugoj stranici dodatnog informacionog lista.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Znam na šta mislite, to je dodatni list koji je podnet pre dva dana?

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Pa, to zapravo nije uvedeno u spis. To je jednostavno informacija koja je prosleđena Tužilaštvu.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da nemam to kod sebe.

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se. Nisam to uključio u dokumente koje sam mu dao.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Mogu da vam pročitam da ne bismo gubili vreme. Vi kažete u toj dodatnoj izjavi da ta informacija da gospodin Čermak nije u mogućnosti da odobri slobodu kretanja potiče bilo od potpukovnika Tymchuka, bilo od pukovnika Lesliea, ili generala Foranda. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Rekao bih da je to najpre bio pukovnik Tymchuk...

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: On vam je dao tu informaciju?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Mislim da je tako.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Dakle, kada je reč o onom pismu kojim se odobrava sloboda kretanja širom područja Sektora Jug koje je potpisao general Čermak, rekli ste u vašem dodatnom listu sa informacijama, da to nije vredelo ni koliko papir na kom je odštampano. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Želite li da razjasnim?

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Pa, dozvolite mi da vam prvo postavim neka pitanja. Da li je to zato što niste bili u mogućnosti da prođete kroz kontrolne punktove sa primerkom tog pisma?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U nekim slučajevima, da.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: A koja vrsta ljudi je dežurala na tim kontrolnim punktovima? Da li su to bila vojna lica?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da je bila kombinacija vojske i policije.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: U redu. Ima li bilo šta drugo...

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: I vojne policije, takođe.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Dakle, na kontrolnim punktovima kroz koje niste mogli da prođete sa tim pismom, na njima su bili pripadnici Hrvatske vojske, vojne policije i civilne policije. Zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: Da li želite da dodate još nešto ili je to jasno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne. Na nekim kontrolnim punktovima pustili bi nas, a na nekim ne. I, stoga, po mom mišljenju, to je pokazivalo u stvari da poruka nije poslata svuda, i to je sasvim razumljivo: kada nemaju svi radio vezu, i kada svi nemaju telefonsku vezu, onda je teško preneti takve informacije.

TUŽILAC CAYLEY – PITANJE: U redu. Hvala puno, gospodine Dangerfield.

ADVOKAT CAYLEY: Hvala. Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Cayley. Pre nego što nastavimo, imam jedno pitanje za vas, gospodine Kehoe. Dozvolite mi da pronađem... Na 19. stranici, u 15. redu, govorimo o fotografiji, to je dokazni predmet Odbrane broj D83, gde ste rekli: "Dakle, ukoliko vas je neko identifikovao na toj fotografiji, onda je to greška." To me je zbunilo, jer sam se zapitao da li je neko identifikovao gospodina Dangerfielda kao osobu koja se nalazi sa desne strane fotografije.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ko je to uradio i kada?

ADVOKAT KEHOE: Koliko se ja sećam, ali morao bih da proverim konkretno, mislim da kada smo razgovarali sa gospodinom Munkelienom i gospodinom Anttilom, mi smo pitali ko je to bio, a oni su odgovorili da je to britanski oficir koji je bio u štabu.

SUDIJA ORIE: Da. Ono što mi imamo jeste svedočenje gospodina Munkeliena, koji je rekao: "To je bio britanski oficir, ali ne znam njegovo ime."

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Dakle, "britanski oficir" nije za mene potpuno isti kao i "Gospodin Dangerfield." A što se tiče gospodina Hilla, on je posvedočio da se radi o češkom kapetanu. Tako da sam zbunjen zbog čega tako izričito tvrdite da je već spomenuta identifikacija. Gospodin Hill je rekao da je reč ili o češkom kapetanu ili o majoru pilotu.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, problem je što nismo uspeli da identifikujemo tu osobu, ali to je britanski oficir...

SUDIJA ORIE: Ne, ne. Moj problem u ovom trenutku je da ste rekli da je identifikovana osoba, a to je prilično labava osnova. Molim vas nastavite, ali, naravno, ne vi, već gospodin Mikuličić. Gospodine Dangerfield, gospodin Mikuličić je zastupnik gospodina Markača, i sada će vas unakrsno ispitivati.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIKULIČIĆ

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Dangerfield.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Tražim svoju olovku. U redu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Dangerfield, oprostite na ovom prekidu. Ja ću vam postaviti nekoliko pitanja u odnosu na temu koja je uvodno bila naznačena, a koja je nekako ostala, barem po mom viđenju, nedorečena. Vi ste došli izvorno na teritoriju Bosne i Hercegovine koncem četvrtog meseca 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U vašoj izjavi, P695, dakle, to je prva izjava iz 1995. godine, rekli ste da ste radili u G2 odjelu unutar britanskih snaga u Gornjem Vakufu. To je tačno, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nisam radio u odeljenju G2.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Pokazaću vam vašu izjavu, stranica 1, paragraf 1. Tu piše: "Bio sam viši oficir za vezu britanske vojske u Kninu i radio sam u odeljenju G2."

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U redu. Našao sam to. Da. Mislim, bio sam oficir za vezu u sektoru. To mi je bila prvorazredna uloga, a usput sam, takođe, pružao informacije ovom timu G2, kako bi oni imali uvid u čitavu sliku. Dakle, nisam direktno radio za njih.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Shvaćam. Govorite o periodu između 4. i 10. kolovoza 1995. godine kada ste bili u Kninu, no, ja vas pitam, nakon što ste došli na područje bivše Jugoslavije koncem travnja mjeseca 1995. godine, na područje Republike Bosne i Hercegovine, u kojem sastavu ste vi djelovali? Koja je to bila organizacija i kakav je to bio sastav i kakav je bio vaš položaj u tome? Molim vas da nam to malo opišete?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Radio sam unutar organizacija u sektoru veze. Koliko se sećam, bilo nas je verovatno desetak iz celog ... uglavnom iz vojske i uglavnom iz Kraljevskih marinaca. U stvari, mislim da su svi vozači bili iz Kraljevskih marinaca. I bili smo u početku raspoređeni kao oficiri za vezu. Mislim da smo direktno radili za brigadira, brigadira Pringlea u Gornjem Vakufu, i odlazili smo u razne bataljone u Sektoru Jugozapad. Dakle, u početku sam radio u Tomislavgradu i radio sam u Vitezu i okolnim područjima kao oficir za vezu, a moj posao je bio da pokušam da organizujem sastanke između visokih vojnih komandanata i brigadira Pringlea. Dakle, imali smo kredibilitet, odnosno, imali smo poverenje brigadira, i mislim da ono što je bilo važno jeste da pokušamo da prođemo kroz birokratiju, u čemu smo svi imali iskustva, da idemo pravo do visokih vojnih komandanata i organizujemo te sastanke. To je ono što sam radio u početku, dok nisam bio premešten u Knin.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li ste vi, dakle, radili u sastavu UNPROFOR-a na području Republike Bosne i Hercegovine u to vrijeme?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li ćete se složiti sa mnom da je mandat UNPROFOR-a u to vrijeme bio relativno neodređen na teritoriji Bosne i Hercegovine i, u stvari, se sastojao u tome da se pokuša moderirati između zaraćenih strana da se postigne prekid vatre i da se prekinu ratna djelovanja?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne sećam se tačno kako je glasilo mandat. Ono čega se sećam jeste da sam bio dvadesetpetogodišnji kapetan koji je radio ono što se od njega tražilo ili što su tražili njegovi pretpostavljeni.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Rekli ste da vam je nadređeni časnik bio brigadir Pringle. Da li vas je on uputio u Knin u zapovjedništvo Sektora Jug?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Da, jeste.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li je to značilo da ste vi nakon dolaska u Knin prešli subordinirano pod zapovjedništvo generala Foranda ili ste ostali i dalje subordinirani brigadiru Pringleu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da nije bio izvršen nikakav konkretan transfer moje subordinacije. Sasvim sam siguran da nije bilo nikakve koordinacije koja bi to podržala. Ali mislim da bi se to u britanskom smislu nazvalo "džentlmenki sporazum" između dva brigadira, da ću raditi za generala Foranda a da ću još uvek biti pod efektivnom komandom brigadira Pringlea.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li griješim ako kažem da je vaš položaj unutar Sektor Jug u bazi UNCRO-a u Kninu bio na neki način izniman, a pri tome referiram na činjenicu da ste imali vlastito vozilo i vozača na raspolaganju?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne biste pogrešili. Mislio sam da sam izuzetno srećan što imam takvu odgovornost u toj životnoj dobi.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Rekli ste nam da je vozilo kojim ste obilazili teren bio *land rover*. Možete li nam reći kako je to vozilo koje ste vi koristili bilo označeno? Kakve je bilo boje i kakve je imalo registracijske oznake?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Registrarske... pogrešno. Boja *land rovera* je bila bela, UN bela boja. Prilično sam siguran da smo imali nekakve otrcane plave nalepnice UN-a, ali jednostavno ne mogu da se setim kakve su bile registrarske tablice na vozilu. Ne znam da li su bile britanske ili su bile UN-ove.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Osim vas, i naravno, generala Foranda, zapovjednika Južnog sektora, da li je još neka osoba u zapovjedništvu imala na raspolaganju vozilo i vozača?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Prilično sam siguran da su pukovnik Leslie i pukovnik Tymchuk imali to isto na raspolaganju. Nije ništa neobično što sam i ja imao vozilo i vozača.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Vraćam se na vašu izjavu P695 u kojoj ste nam na početku uvodno rekli da ste prije dolaska na područje bivše Jugoslavije imali određenu pripremu koja se sastojala u tome da ste završili jedan tjedan kursa za promatrače Ujedinjenih nacija i jedan tjedan kursa za oficira za vezu. Dakle, ukupno dva tjedna upoznavanja sa prilikama na terenu na koji odlazite. Da li je to uopćeno sve što ste dobili od obrazovanja za taj zadatak ili je bilo još i nešto drugo?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne. To je bilo sve. I ja sam bio jedinstven slučaj da prođem oba ta kursa, jer nisu mogli da se odluče na koje mesto da me rasporede. U početku su mislili da ću da budem vojni posmatrač Ujedinjenih nacija početkom godine. Mislim da je bilo mnogo potencijalnih sporazuma između zaraćenih strana, a Britanci su mislili da rasporede 10 ili 15 vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u kratkom roku, tako da sam otišao na kurs. I onda se taj potencijalni sporazum raspao, tako da mislim da nisam ništa radio tri meseca, sve dok ona nemačka brigada u kojoj sam bio nije bila raspoređena i brigadir je rekao: "Uzeću Dangerfielda za oficira za vezu za sektor."

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ovaj tečaj, između ostalog, uključio je, kao što vidimo, u točki A uvoda vaše izjave P695, poznavanje vozila, zrakoplova i oružanih sustava, tada Federativne Republike Jugoslavije. Da li je taj tečaj uključivao isto i u odnosu na Republiku Hrvatsku i njeno naoružanje i vojni, odnosno, policijski i svaki drugi sustav?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Koliko se sećam, da. Mislim da je cilj bio da se pruži pregled i identifikuju detalji na svim bivšim zaraćenim stranama, i mislim da su registarske tablice ... koliko se sećam, mislim da su hrvatske tablice bile žute sa ... tablice hrvatske vojske su bile žute sa crnim brojevima i slovima. Mislim da su svi imali različita tablice, i mislim da je prilično značajno znati razliku između dve ... izvinjavam se, razliku između tri različite strane.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li ste u okviru toga bili upoznati sa strukturom Hrvatske vojske, civilne policije, vojne policije, specijalne policije, civilne zaštite? Da li ste upoznali strukturu, uniforme i položaje ovih organizacija koje sam nabrojao?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Prilično sam siguran da jesam. Ne bih mogao to da učinim sada. Mislim da je to bila standardna procedura za britansku vojsku kad god raspoređuje ljude, bilo da je to za Irak, bilo za Avganistan. To je deo našeg opšteg obrazovanja i pripreme kako bi bilo sigurno da smo mentalno i fizički spremni da izađemo na kraj šta god da je bačeno pred nas.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li ste bili u stanju razlikovati pripadnike različitih struktura prema njihovim odorama, odnosno, vozilima koja su upotrebljavali?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da li bih ja mogao da pojasnim te agencije kao bataljone i brigade?

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Kada sam govorio o strukturama, onda sam mislio na strukturu, s jedne strane, Hrvatske vojske, s druge strane, vojne policije, s treće strane, specijalne policije, temeljne policije, da li ste bili u odnosu na to tada u mogućnosti razlikovati pojedine pripadnike tih struktura prema vanjskim obilježjima?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, gledam koliko je sati.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Mislim da je sad dobro vreme za pauzu.

SUDIJA ORIE: Onda ćemo sada napraviti pauzu i nastavićemo u 10.55 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Dangerfield, sada ću referirati na točku 2 vaše izjave iz 1995. godine, to je P695, gdje ste opisali koji su to vaši poslovi u periodu od 4. do 10. osmog 1995. godine. Vi govorite o tome da ste trebali izvjestiti o bilo kojem incidentu na strani HV i Armije Republike Srpske trupa, da ste radili zajedno sa UK i *SS G2 cells*, da ste željeli izgraditi određenu sliku oko namjera Hrvatske vojske, oko odnosa sa Vojskom Republike Srpske Krajine i oko budućih operacija na obje strane i tako da biste pomogli britanskom G2 timu u Gornjem Vakufu da, zapravo, shvati efekte koji će to biti prema zapadnoj Bosni. Da li se vi slažete sa ovakvim opisom vaših zadataka, kako je to navedeno u vašoj izjavi kada o tome govorite danas?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Sve u svemu, složio bih se s tim. Rekao bih možda, da je posljednja rečenica: "Da bi se pomoglo britanskom timu G2 u Sektoru Jugozapad da shvati efekte koje će imati prema zapadnoj Bosni," možda malo grandiozna i nije tačna.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možete li to malo komentirati, zašto danas tako mislite?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: . Pa, pretpostavljam da sam valjda za preko 13 godina sazeo, i kada sam ponovo... ali, u stvari, ja sam radio na prikupljanju informacija, da budem iskren, gde god sam bio i gde god sam otišao. I pomisliti da će G2 ćelija raditi na osnovu onoga što sam ja video i da će to imati strateški efekat na zapadnu Bosnu, možda je malo preterano.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Kad ste stigli u Knin... to je bilo prije *Operacije Oluja*, pretpostavljam da ste bili upoznati sa mandatom UNCRO-a. A to je bilo, zapravo, demilitarizacija područja takozvane Republike Srpske Krajine, stavljanje naoružanja pod kontrolu i praćenje, zapravo, vojnih pokreta uz granicu koja je predstavljala to područje. Da li ste bili upoznati sa takvim mandatom UNCRO-a u Republici Hrvatskoj?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da sam verovatno bio upoznat iz štaba Sektora Jug. Mislim, konkretno, bio sam zainteresovan za aspekte promatranja vojnih pokreta duž granice područja, poznatog kao zona razdvajanja.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Molim Tajništvo za D28.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Sada ćemo vidjeti, gospodine Dangerfield, jedan dokument koji je već uveden kao dokaz u sudski spis, a to je sporazum između Vlade Republike Hrvatske i mirovnih snaga Ujedinjenih nacija, UNCRO, koji je zaključen 6. osmog 1995. godine, dakle, nakon što je *Operacija Oluja* lansirana 4. osmog. Da li ste upoznati sa ovim dokumentom? Da li ste ga imali priliku pročitati ili vidjeti?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nije mi poznat, i mislim da ga ranije nisam video.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio da obratimo pažnju na točku 2 dokumenta, a to je strana 2 u hrvatskoj verziji u kojoj se opisuje mandat.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Pogledajte, gospodine Dangerfield, u ovoj točki je definiran mandat snaga UNCRO-a na razini sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i mirovnih snaga Ujedinjenih nacija. Taj dokument potpisali su u ime Republike Hrvatske gospodin Šarinić, a u ime UN-a gospodin Yasushi Akashi, koga ste spominjali u vašoj izjavi da je dolazio u Knin. Tim mandatom se, zapravo, mijenja... tim sporazumom se, zapravo, mijenja mandat UNCRO-a koji se okreće prema humanitarnim pitanjima i situaciji u vezi sa ljudskim pravima. Da li ste vi od bilo koga u Sektoru Jug bili upoznati sa ovakovom promjenom mandata UNCRO-a u Republici Hrvatskoj, počevši od 6. osmog 1995. godine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da verovatno jesam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Međutim, usprkos tome, vi i dalje obavljate zadatke koji se sastoje iz praćenja vojnih pokreta HV-a i trupa Armije RSK o praćenju određenih... razmišljam o tome kakve će biti namjere u pojedinim vojnim intervencijama i kakav će to biti efekt na stanje u zapadnoj Bosni. To baš ne izgleda kao posao koji je svrstan u okviru potpisanog ugovora i novog mandata UNCRO-a. Da li se možete složiti sa mnom?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Delimično. Ja sam se slagao sa svojim nadređenima.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Zahvaljujem na odgovoru. Točka 11 vaše izjave iz 1995. godine, u njoj kažete da ste od evropskih promatrača dobili određene podatke o osobama u Hrvatskoj vojsci, i sad ovdje napominjete generala Gotovinu, generala Čermaka, i u paragrafu C govorite o gospodinu bojniku Ivanu Juriću. Navodite da je vozio crni *mercedes*, da je imao tu i tu registraciju, da je radio u vojarni u Zagrebu i navodite i njegove telefonske brojeve. Gospodine Dangerfield, da li ste se vi ikada osobno sastali sa bojnikom Jurićem?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možete li nam pobliže objasniti što ste željeli reći sa ovim kad ste naveli da je on bio *chief of police*? Što to znači? Na koju policiju mislite?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne znam. To je informacija koju sam dobio od posmatrača Evropske posmatračke misije. Tako da ne znam koje policije je bio načelnik, da li specijalne ili vojne ili civilne policije. Ne znam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Točka 22 vaše izjave govori o tome da je 27. sedmog putem *Radio Knina* bila objavljena potpuna mobilizacija Vojske Republike Srpske Krajine, i dalje navodite u čemu se to sastoji, od točaka A do D. Da li ste vi osobno čuli na *Radio Kninu* taj proglas za opću mobilizaciju?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne. To bi bilo objavljeno na BHS-u, tako da bih onda ja dobio prevod.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možete li se sjetiti tko vam je dao podatke o tome?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U točki 23 govorite o tome da je u to vrijeme, dakle, Knin bio gotovo prazan što se tiče ljudi vojno sposobnih i da ste imali dobru slobodu kretanja, obzirom na paniku koja je nastala. I vidjeli ste 27. da su vatrogasna vozila punila svoje rezervoare gorivom. Recite, da li je to vaše osobno zapažanje ili vi referirate na neki *sitrep* ili neki slični izveštaj?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne. Ako to ovde stoji, onda sam to lično video.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Koje je vaše objašnjenje za takovo postupanje vatrogasaca 27. sedmog 1995. godine?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je mogla da bude samo moja procena i moje mišljenje - da se vatrogasna brigada pripremala za neku vrstu napada. Neuobičajeno je da sva vatrogasna kola pune rezervoare istovremeno. Prema tome, moja procena glasi da su oni nešto očekivali. A osim toga, postojala je nestašica goriva u Kninu, pa pretpostavljam da su punili rezervoare dok je još bilo goriva.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dobro. Samo me nešto malo ovdje, neću reći muči, ali dovodi u nedoumicu. Vi ste u točki 9 vaše izjave rekli da je između 7.i 8.osmog bila restrikcija kretanja i da je UN-ovo osoblje bilo, ja citiram "*confined to camp*". Možete li nam reći što ste... što mislite pod izrazom "*confined*"?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Nikom od nas nije bilo dozvoljeno da izađemo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Kad kažete da vam nije bilo dozvoljeno izaći, tko vam je branio izlaz iz UN baze?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Pošto je ovo bio 4. avgust, onda bi to bili pripadnici Vojske Republike Srpske Krajine koji su bili pred glavnom kapijom.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Referenca na period od 7. do 8. augusta, dakle, to je vrijeme kada su u Knin ušle jedinice Hrvatske vojske. Želite li da ponovim pitanje, gospodine Dangerfield? Smjestili smo ovu vašu izjavu u kontekst vremenski. Moje pitanje je bilo: Kad ste rekli da vam nije bilo dozvoljeno izaći iz kempa, tko vam je branio izlaz iz kempa UN baze?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Dana 4. avgusta i pretpostavljam do rano ujutro 5. avgusta, to su bili vojnici Vojske Republike Srpske Krajine. A to su vojnici koji su ili pobijeni ili su to vojnici koji se pominju u mojoj izjavi, ili su to bili vojnici koji su

otišli malo pre dolaska hrvatskih vojnika. Tako da pretpostavljam da se njihovo prisustvo nije podudarilo u minut. Mada pretpostavljam da vremenski raskorak između te dve strane nije bio tako dugačak, tako da izgleda da su nas otprilike do sredine 5. avgusta vojnici Republike Srpske Krajine sprečavali da izađemo, a kada su hrvatski vojnici stigli 5. avgusta u Knin, onda su nas oni sprečavali da izađemo. U stvari, oni su čak pokušavali da uđu u bazu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Molim vas sada dokument 1D ... 3D00-1760.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Mi ćemo sada vidjeti, gospodine Dangerfield, članak koji je objavljen 6. osmog 1995. godine u *Mail on Sunday* u Londonu, u kojem članku se referira na vaše izjave, i ja vas upućujem na stranicu 2 ovog dokumenta, predzadnji odlomak u kojem se kaže, citira se vaš navod gdje se navodi: "Zvaničnici Ujedinjenih nacija složili su se da niko neće napuštati bazu, a Hrvati su obećali da neće ulaziti u bazu." Da li griješim ako iz ovoga zaključujem da je pitanje osoblja UN-a i njihovog zadržavanja u UN-ovoj bazi u Kninu bilo riješeno dogovorom, međusobnim dogovorom između Hrvatske vojske i zapovjedništva Sektora Jug?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ja se veoma dobro sećam tog događaja zbog toga što su hrvatski vojnici pokušali nasilno da uđu u bazu. Prvi put u svojoj vojnoj karijeri rečeno mi je da pripreim oružje za borbu i da budem spreman da ga upotrebim u slučaju potrebe. A razlog za to je bio sledeći: prema pravilu o angažovanju britanske vojske, ta pravila su nešto oštrija nego što su to pravila kanadske vojske, pa se od mene u slučaju potrebe očekivalo da upotrebim onu silu koju mi bude naredio nadređeni oficir kako bih sprečio taj događaj. Kada su hrvatski vojnici shvatili koliko je ozbiljna ova situacija, moje starešine i ko god da je bio hrvatski pretpostavljeni vojnik ili oficir koji se nalazio pred kapijom, verujem da je tada između njih postignut ovaj sporazum koji je stupio na snagu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Razumijem. Kako da onda u ovom kontekstu protumačim citiranje u paragrafu ispred ovoga, gdje kažete za hrvatske vojnike: "Bili su prijateljski nastrojeni i veseli, i pucali su u vazduh iz oružja i tome slično."?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da su uopšte uzeli vojnici bili zadovoljni onim što su postigli. Shodno tome, njihovo držanje je bilo prijateljski nastrojeno, pucali su u vazduh iz oružja i tako su se ponašali. Ali to je drugačije...

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Zahvaljujem na vašem odgovoru. Ja bih sad molio vašu pažnju skrenuti na vašu drugu izjavu iz 2008. godine...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Izvolite?

SUDIJA ORIE: Svedok nije bio završio svoj odgovor. Počeo je: "A to je drugačije... " Molim vas, završite svoj odgovor.

SVEDOK DANGERFIELD: U redu, gospodine. Ali to se razlikuje od situacija kada imate bazu Ujedinjenih nacija sa gomilom civila koji ne nose oznake Ujedinjenih nacija, a mislim da je to bilo sporno pitanje koje je izazvalo ono što se događalo pred kapijom.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Mikuličiću.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Bilo kako bilo, da li je točno ono što ste izjavili, da je postignut sporazum između Hrvatske vojske i UN-a, prema kojemu Hrvatska vojska neće ući u kamp a UN neće izlaziti iz kampa? Da li je postignut taj sporazum ili nije? Da ili ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Htio bih vam skrenuti pažnju, gospodine Dangerfield, na točku 8 vaše izjave iz 2008. godine, a to je iz prvog mjeseca ove godine. U točki 8 vi kažete da ste osobno promatrali vojnike Hrvatske vojske oko gradova i sela, gdje su kuće i štale gorile, i također da ste vidjeli hrvatsku specijalnu policiju kako ne dozvoljava pristup tim područjima gdje je gorilo. Dozvolite da se malo zadržimo na ovom poglavlju. Prvo, možete li nam reći kada ste primjetili ovakovu situaciju? U kojem je to vremenu bilo?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je bilo dve nedelje posle 9. avgusta, počevši od 9. avgusta nadalje.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možete li nam reći na koje područje referirate kada kažete "okolo gradova i sela"? Na koje područje referirate? Koji točno grad ili selo?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Na sve gradoove i sela koja su se nalazila u području poznatom kao Sektor Jug. To se događalo širom Sektora Jug. I kao što sam rekao u prethodnom paragrafu, to se odnosilo na 80 do 90 posto sela.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ispričavam se, nisam bio dovoljno jasan, pa ću ponoviti. Da li vi referirate na to da je specijalna policija po cijelom području Sektora Jug sprječavala ulazak u gradove i sela?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da su se oni verovatno bavili sa... pa, mislim, ne znam koliko je bilo pripadnika specijalne policije, ali mislim da su se oni svakako pozabavili svakim selom ili gradom kada su to mogli. Ja naravno nisam mogao da se nalazim u celom području istovremeno, ali svakako je delovalo da su prisutni u velikom broju područja koja sam ja obišao.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dakle, vi nam ne možete reći koliko je bilo pripadnika specijalne policije, ne možete nam reći gdje su se odvijali ti događaji. Kažete "vjerojatno na cijelom području" i kažete da vi niste naravno mogli biti prisutni u svim područjima koja ste posjetili. Da li sam ja to dobro shvatio?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U pravu ste kada kažem da ne mogu da kažem koliko je tamo bilo pripadnika specijalne policije. I nisam, zapravo, naveo konkretne koordinate u izjavi za svako mesto koje sam video da gori, jer su takva mesta bila suviše brojna da bi se sastavio spisak. Ako bih mogao da se poslužim jednom analogijom: posle iračkog rata, izvori nafte su zapaljeni i mislim da smo svi to videli na televiziji. Ukoliko biste te izvore nafte stavili u sela i gradove i naselja, tako je celo područje izgledalo. Sve je gorelo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dakle, u vašoj izjavi iz 2008. godine, kada ste u točki 8 referirali na ova događanja, zapravo ste bili na neki način motivirani onime što ste doživjeli u Iraku nekoliko godina kasnije? Da li ja to dobro razumjem?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, jer ja u to vreme nisam bio u Iraku.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: A kada ste bili u Iraku, gospodine Dangerfield?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Dozvolite da se prisetim. Moram da razmislim gde sam bio.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, svedok je izneo poređenje sa onim što je, izgleda, video na televiziji kako gore ti izvori nafte. Dakle, da li postoji bilo kakav konkretan razlog... jer koliko shvatam, to nema nikave veze sa njegovim prisustvom u Iraku... Imate li bilo koji konkretan razlog zbog koga bismo trebali da istražujemo njegovo prisustvo u Iraku? Ako ima, molim vas, nastavite, ako nema, idite dalje.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Sa moje točke gledišta, to je vrlo čudno iskustvo koje je neko doživjeo i koje se odigralo posle događaja o kojim on govori u svojoj izjavi, a da je to relevantno za izjavu o događajima koji su se odigrali mnogo prije onog perioda u kom je doživjeo to drugo iskustvo. Dakle, meni je sve to nekako čudno, ali idem dalje.

SUDIJA ORIE: Ali svedok nam je tek danas objasnio da je to izgledalo slično kao nešto što je on jednom video, očigledno posle događaja. Moglo je, u stvari, da bude i pre. Jer mislim da je gospodin Dangerfield pomenuo onaj rat kada je Irak napao jednu od svojih susednih zemalja, a ne onaj rat u kom je Irak napadnut. Međutim, to na stranu, on je samo poredio kako je to izgledalo i malo sam se iznenadio kada ste pitali: "Da li vas je to inspirisalo?" On je jednostavno napravio poređenje. Ništa više, ništa manje, koliko sam ja shvatio. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nastaviću, časni Sude. U redu. Hvala vam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U vašoj dodatnoj izjavi koju ste dali tužitelju prije par dana, također ste referirali na ovu točku izjave iz 2008. godine, iz prvog mjeseca, gdje ste rekli da su vas pripadnici specijalne policije osobno spriječili. Da li to znači da je to vaše osobno iskustvo, da to nije iskustvo koje ste vi stekli iz nekog drugog izvora?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Mislim da sam to objasnio na kraju glavnog ispitivanja. To je bilo konkretno na području Cetine.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Na kom području?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Cetine.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možete li referirati u koje je to vrijeme bilo?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da sam to spomenuo u onom članku koji sam napisao, "Pad Republike Srpske Krajine". Mislim da sam verovatno tamo spomenuo jednom prilikom.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možete li nam pomoći, jer ja se ne sjećam da sam u vašem članku bilo što vidio o toj temi?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Strana 6, paragraf 2, počinje rečima: "Druge patrole su nas videle... "

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U redu. Ali ja ovdje ne vidim da referirate na specijalnu policiju.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li se... Prema tome, imali ste osobni kontakt, kako kažete. Da li nam možete reći jeste li sa nekim pripadnikom specijalne policije razgovarali, koji vas je spriječio da uđete u područje?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ja sam samo ograničeno znao BHS, kao i moj vozač, a nisam imao prevodioca. Neverovatno je koliko čovek može da razume kad gestikulira i govori znakovima i koristi ono malo reči koliko sam ja znao.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Kako je bila odjevena ta osoba koju vi definirate kao specijalnog policajca? Kako je bio odjeven?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da sam to ranije rekao tokom pitanja u unakrsnom ispitivanju, da smo pre raspoređivanja bili informisani o tome kako će ljudi biti odeveni, i tada sam to znao, ali 13 godina kasnije jednostavno ne mogu da se setim.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možete li se barem sjetiti da li je bio u civilnoj odjeći ili je imao neku odoru?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Sasvim sigurno se radilo o uniformi.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možete li se sjetiti sasvim općenito kakav je bio uzorak te uniforme?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, i ne želim da nagađam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li je ta osoba za koju vi kažete da je bila specijalni policajac, bila naoružana?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da uvek poštuju nekog ko je naoružan, i zbog toga ako su me pod pratnjom izveli iz sektora i ako sam bio sprečen da idem negde, to je naravno značilo da su bili naoružani.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Kakvo je oružje imala ta osoba?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Još jednom da kažem, pre raspoređivanja dobio sam uputstva o svim vrstama raznog oružja. A naravno, postoje oružja koja su vrlo česta i vrlo rasprostranjena u svetu, tako da je to vrlo verovatno bilo oružje malog kalibra.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Pri tome mislite na kratku cijev ili dugu cijev?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da su svi imali pištolje i puške. Kada kažem "svi", onda govorim generalno o celom Balkanu. Ne mogu da odredim za jedinice specijalne policije da li su imali pištolje ili puške. Moje sećanje jednostavno nije dovoljno dobro u tom pogledu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Naravno, prošlo je puno vremena. Da li se sjećate ovog događaja za koji kažete da se zbio u području Cetine kada vas je zaustavila i spriječila vam ulaz u područje jedinica za koju kažete da je bila specijalna policija? Da li je to bila uspostavljena neka kontrolna točka ili su vas zaustavili na neki drugi način?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da sam negde spomenuo da nas neko vreme nisu primetili, što znači da nisam došao do kontrolnog punkta, da je to bilo pre kontrolnog punkta, ali to ne znači da takav punkt nije postojao. Došao sam do položaja odakle sam mogao da posmatram šta se događa.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Dangerfield, da li se sjećate da ste za vrijeme vašeg boravka i mandata u Sektoru Jug imali kontakt sa nekim od časnika specijalne policije?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li vam je poznata uloga koju je imala specijalna policija za vrijeme *Operacije Oluja* i poslije *Operacije Oluja*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nije.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Dangerfield, naravno, prošlo je puno godina od tih događaja, i potpuno je razumljivo što vi kažete da se danas ne možete sjetiti onoga što ste znali u vrijeme događanja, znači, u osmom mjesecu 1995. godine. Međutim, ja bih vas molio da nam objasnite kako to da referirate na ovaj događaj kada

vas je navodno specijalna policija spriječila da uđete u određena područja u vašoj izjavi iz siječnja ove godine i u dodatnoj izjavi iz srpnja ove godine, a da o tome nema niti jedne jedine riječi u vašoj izjavi iz 1995. godine, kada vam je sjećanje, naravno, bilo puno svježije? Možete li nam to objasniti?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Razlog zašto sam to inicijalno spomenuo jeste što je to za mene i mog vozača bio događaj koji je bio potencijalno opasan po život u to vreme. Ali to je jedan događaj, i kako prolaze godine, čovek naprosto ode dalje. To nije ništa više nego jedan događaj u mojoj prošlosti. Ideš dalje. To je istorija. Prosto je tako.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ja to razumijem, gospodine Dangerfield, ali niste mi odgovorili kako to da to ne spominjete 1995. godine, kada vam je to svježije u glavi i kada biste mogli opisati tu osobu i po uniformi i po oružju i po drugim detaljima, a 13 godina kasnije to navodite u vašoj izjavi koju ste dali Tužilaštvu, i pri tome referirate na pripadnika specijalne policije, premda se uopće ne možete sjetiti koja su bila obilježja specijalne policije?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da smo se ovde malo zapetljali. Da, spomenuo sam ovaj događaj u Cetini. Da, nisam posebno spomenuo specijalnu policiju. Ali ovo je članak koji je napisan samo 10 dana kasnije i bio je generalni opis mojih iskustava, i kao što možete da pročitate, to je napisao jedan mladi čovek koji je bio pun utisaka i koji je bio željan da podeli svoja iskustva sa drugim ljudima.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Shvaćam. Sada ćemo preći na jednu drugu temu, gospodine Dangerfield. A to je upravo članak o kojem ste govorili, dakle, P699. Vi ste autor tog članka koji je pisan vjerovatno, kako se navodi uvodno, desetak dana nakon događaja u Kninu za britansku reviju *British Army Review*. Možete li nam sasvim ukratko reći o kakvom se to časopisu radi? Naprosto da dobijemo dojam o tome kojoj publici se obraća taj časopis?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je časopis koji se, mislim, objavljuje nekoliko puta godišnje, i tu oficiri i vojnici britanske vojske mogu da pišu o vojnim pitanjima, bilo prošlim, bilo sadašnjim ili budućim. To je medijum za raspravu. I u to vreme neki ljudi su me opisivali kao najviše granatiranog oficira, odnosno, kao čoveka koji je bio izložen najvećem broju raketa i artiljerijske vatre od Drugog svetskog rata, tako da je ljudima bilo zanimljivo. I kad sam napisao ovo za samog sebe, odlučio sam da pošaljem uredniku i da podelim svoje iskustvo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Odgovorili ste na pitanje koje još nisam postavio. Vi ste samoinicijativno taj svoj članak poslali uredništvu časopisa, što nitko nije tražio od vas, ako dobro razumijem?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: To je tačno.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, svedok nije odgovorio na pitanje koje ste mu postavili, to jest, ko su bili čitaoci. Ko su čitaoci ovog časopisa?

SVEDOK DANGERFIELD: Pripadnici oružanih snaga i šira zajednica oko oružanih snaga.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala, časni Sude. Hvala vam na intervenciji.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Zahvaljujem, gospodine Dangerfield. Hajde da prođemo kroz ovaj članak. U samom uvodu govorite o tome da je, počevši od mjeseca svibnja 1995. godine, vaš zadatak bio da pratite stvaranje snaga Hrvatske vojske na zapadu, jugu i jugoistoku od Sektora Jug. Također da ste i gledali kakovi su odgovori na to u vojsci Armije Republike Srpske Krajine. Međutim, ono što mene interesira, to je gdje se vi referirate na činjenicu da su započeli pregovori između Hrvata koje je predvodio Franjo Tuđman i Srba koje je predvodio Milan Martić? Gospodine Dangerfield, da li vam je poznato, barem u osnovama, što je to *Plan Z-4*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Kada bih vam rekao da je *Plan Z-4* pokušaj, zajednički pokušaj tada evropske zajednice, Rusije i Sjedinjenih Američkih Država da se na mirni način područje takozvane Republike Srpske Krajine reintegrira u državni teritorij Republike Hrvatske, da li sam vam time potaknuo sjećanje?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Postavljate mi strateška i politička pitanja na koja ja uopšte ne mogu da odgovorim.

SUDIJA ORIE: Gospodine Dangerfield, gospodin Mikuličić vas pita da li ste znali šta je *Plan Z-4*.

SVEDOK DANGERFIELD: Nisam...

SUDIJA ORIE: Samo trenutak. Gospodin Mikuličić je zatim ukratko opisao šta taj *Plan Z-4* predstavlja po njegovom mišljenju, i pitao vas je da li vam je to osvežilo pamćenje. To nije ni političko ni strateško pitanje. To je, jednostavno, pitanje o tome da li vas je podsetio i da li imate saznanja o tome. Ako imate, recite nam, a ako vas nije podsetilo, opet nam recite?

SVEDOK DANGERFIELD: Mislim da negde u članku govorim o mirnoj reintegraciji Republike Srpske Krajine, ali nisam znao da je to bio *Plan Z-4*.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Mikuličiću.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Pa ipak, bez obzira što niste znali da je to specifično *Plan Z-4*, vi ste znali da se vode neki mirovni pregovori između, da tako

kažem, Zagreba i Knina. Da li je to točno? A pri tom referiram na paragraf 2, druge strane vašeg članka.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Bilo mi je poznato.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato, gospodine Dangerfield, tko je u to vrijeme bio gospodin Leonid Kerestedzijanc?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nije mi bilo poznato.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ja ću vam reći da je gospodin Leonid Kerestedzijanc bio prvi ruski veleposlanik u Republici Hrvatskoj i da je uz gospodina Petera Galbraitha imao vrlo veliki udio u pokušaju da se *Plan Z-4* implementira.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Molio bih 3D00-0777.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Dangerfield, ja ću vam sada pokazati jedan članak koji je objavljen u hrvatskim novinama u drugom mjesecu prošle godine. To je intervju sa gospodinom Kerestedzijancem u kojem on referira na *Plan Z-4* i na reakciju Milana Martića u odnosu na pregovore oko tog plana. Pri tome upućujem vas samo na jedan dio tog članka koji nam je relevantan za ove potrebe, gdje se navodi da je prilikom dolaska u Knin gospodin Kerestedzijanc, koji je prethodno bio razgovarao i sa gospodinom Tuđmanom, želio predati plan mirne reintegracije, dakle, prekida bilo kakvih sukoba, u ruke Milanu Martiću, a ovaj je kratko odgovorio: "Mi to nećemo uzeti u ruke" i na taj način otklonio bilo kakvo... bilo kakvo pregovaranje oko mirnog rješenja spora koji je bio u tijeku. Da li vam je na drugi način poznata reakcija tada krajinskih... krajinskih vlasti u Kninu u pogledu mirovnih pregovora?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nije.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, mislim da sam nešto ranije rekao da ova sudnica nije mesto u kojoj mi obaveštavamo svedoke o određenim događajima, već je ona mesto gde svedoci Pretresnom veću govore šta su oni uočili, tako da na osnovu toga Pretresno veće može da donese odgovarajuće odluke. Moram da kažem da broj dugačkih pitanja, uključujući i dokumente i planove i tako dalje, dakle, kada jednom pitate svedoka da li on zna bilo šta o nečemu i odgovor bude "ne", pa onda krene sledeći niz pitanja, Pretresno veće smatra da to nije od neke velike pomoći. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Produžiću dalje, časni Sude. A ovo predlažem u spis kao dokazni predmet.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, mislim da kada je reč o standardu Pretresnog veća kada je u pitanju članak gospodina Fiska, ne znam da li ovaj članak stvarno ima bilo kakvu

osnovu da se uvrsti u spis. Svedok ne zna ništa o tome, nema indikacija da je citirao išta, a da je povezano sa ovim predmetom. Dakle, na toj osnovi, rekao bih...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, po čemu je ovaj članak drugačiji od članka gospodina Fiska?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Časni Sude, rekao bih da u svom članku svjedok na 2. stranici pominje mirovne pregovore između zvaničnika Krajine i predstavnika hrvatskih vlasti. Također pominje posjetu gospodina Akashija Kninu, a također pominje mirovne pregovore u Ženevi, i sve je to vrlo tijesno povezano sa *Planom Z-4*.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Mada svjedoku nije poznato šta točno znači naziv *Plan Z-4*, tema ovih pregovora bila je, zapravo, osnova *Plana Z-4*.

SUDIJA ORIE: Da li bi trebalo da shvatim kakav god da je članak objavljen u štampi, i ko god da ga je napisao a odnosi se na ova pitanja, da je to razlog da se usvoji u spis, mada svedok tome nema šta da doda?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Naravno, ne nužno, časni Sude. Ali bih, također, pomenuo iskaz ambasadora Galbraitha, koji je također rekao da je Milan Martić odbio *Plan Z-4*.

SUDIJA ORIE: Pretresno veće će razmotriti da li da se ovaj dokument usvoji u spis. Gospodine sekretare, molim broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D717, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D717 ostaće za sada u tom statusu. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Dangerfield, vi ste nekoliko puta tijekom vašeg svjedočenja naglasili kako ste u vrijeme ovih događaja imali tek 25 godina i kako ste, zapravo, neke stvari tada vidjeli drugačije nego što ih vidite danas. U tom kontekstu ja bih vas uputio na navode vašeg članka, to je paragraf 3, strana 2, gdje se nadovezujete na pregovore u Ženevi, mirovne pregovore u Ženevi i gdje tada kažete: "U ovoj fazi moj lični osjećaj je bio da bih ja, u stvari, želio da učestvujem u ratu." I rekli ste i sljedeće: "Propustio sam *Zaljevski rat*, a ako u oružanim snagama ne radite ništa drugo, to je svakako vrhunac vaše karijere." Da li treba da razumjemo da ste vi, zapravo,

priželjkivali rat i propast mirovnih pregovora unutar dužnosti koje ste obavljali za snage Ujedinjenih nacija koje su po svojoj prirodi mirovne snage?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Pa, zato sam i stupio u vojsku. Nisam ja stupio u Ujedinjene nacije.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dalje u paragrafu 4 kažete: "Slušao sam kratak pregled vijesti *BBC World servicea*, gledao program vijesti *BBC Worlda*, i gledao sam vijesti na *Sky televiziji*. Skoro da sam se nadao da će pregovori propasti i da će biti prekinuti, na taj način svakako bih dobio rat kojem sam se nadao." S obzirom na vašu poziciju, daćete nam isto obrazloženje za ovu izjavu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da, pružiću isto obrazloženje. Ni danas se ne bih predomislio, posle 16 godina koje sam proveo u vojsci, ja još uvek nisam iskusio rat, i to je nešto što ja želim. Proveo sam 16 godina obučavajući se za šta?

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: A kada je počelo bombardiranje Knina, dakle, rat koji ste priželjkivali i nadali mu se, onda vam je to, zapravo, bilo dosta zabavno. Barem tako na stranici 3 u predzadnjem odlomku kažete: "Bilo je, međutim, zabavno doručkovati sa šljemom na glavi i u pancir prsluku." Možemo li ovaj iskaz pripisati vašoj mladosti ili je doista jako zabavno u vrijeme bombardiranja sa kacigom na glavi i zaštitnom jaknom doručkovati?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da bi reč "zabavno" bila pogrešna, mislio sam da je to bilo fantastično, mislio sam da je neuobičajeno iskustvo doručkovati u šlemu i zaštitnoj jakni. Pretpostavljam da je zabavan deo bio na početku bombardovanja, kada sam trčao u bunker noseći na sebi samo peškir. To je zabavan deo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Pa, dobro, gospodine Dangerfield, sami ste nekako potaknuli ovu priču sa ručnikom, koja se provlači kroz novinske članke i vašu izjavu. Ja ju ... ja ne bih želio dublje ulaziti u to, jer ... međutim, činjenica je da ste vi imali jaknu i cipele i ponijeli odjeću i ručnik nakon tuširanja. Je li to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da idemo pravim redosledom. Ustao sam, istuširao sam se. Brisao sam se u svojoj spavaćoj sobi kada je počelo bombardovanje. Kako bih spasio lično dostojanstvo, obmotao sam se peškirom i dočepao sam šlem, pancir, svoju pušku, pištolj, čizme, uniformu i potrčao u bunker.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U redu. Ova tema nije toliko značajna da trošimo dragocjeno sudsko vrijeme na nju. Pređimo na jednu temu koja je, čini mi se, značajnija, a to je selo Grubori. Gospodine Dangerfield, strana 6, paragraf 3 vašeg članka iz 1995. godine, vi kažete da ste ujutro, u subotu, 26. kolovoza, Andy ... To je vaš vozač, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da ste, dakle, otišli u srpsko selo Grubori, u dolini Plavno, sjeveroistočno od Knina. Moje prvo pitanje s tim u vezi: Zašto ste išli u Grubore vi i vaš vozač Andy?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Prilično sam siguran da mi nismo bili prvi pripadnici Ujedinjenih nacija koji su tamo otišli. Mislim da je bilo ili glasina ili je neko znao za to, i zato sam ja tamo otišao, kako bih sproveo nezavisnu proveru.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li ste otišli u Grubore prema vašoj vlastitoj odluci ili ste dobili takovu naredbu od vaših pretpostavljenih časnika?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Iskreno govoreći, ne sećam se.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dalje kažete da ste pratili gospodina Richarda Bremforda, ako mi je izgovor dobar, koji je radio za UN televiziju. Da li je još netko, pored vas, vašeg vozača Andyja, gospodina Richarda Bremforda, bio među osobama koje su ujutro u subotu, 26. išli u selo Grubori?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Prilično sam siguran da je sa mnom bio i jedan Kanađanin, a to je skoro sigurno bio Phil Berikoff.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: "Dok smo vozili u selo mogao se osjetiti miris dima kuća koje su spaljene manje od 12 sati prije toga. Dočeka nas je najpotresniji prizor koji sam ikada vidjeo. Sve žene su plakale i jadikovale u društvu tri starca." Da li se sjećate koliko je starijih ženskih osoba bilo koje ste vi sreli u Gruborima?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne sećam se.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: "Odmah smo znali da je nešto strašno loše. Ustanovili smo da su prethodne noći došli Hrvati koji su spalili selo i poklali ljude i stoku." Kako ste ustanovili da su Hrvati bili u selu večer prije jutra u kojem ste vi došli?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Zato što je Richard Bremford govorio tečno srpsko-hrvatski i ruski, pa je on razgovarao sa seljanima i to je odgovor koji je on dobio.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li ste dobili obavještenje ili vidjeli vlastitim opažanjem koliko je muškaraca, odnosno, osoba ubijeno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Dva muškarca su bila ubijena. To navodim u sledećem paragrafu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U zadnjem paragrafu kažete da je, kad ste ušli u kuću, da ste vidjeli... da vam je žena pokazala njenog muža koji je ležao licem prema podu, prema dolje i... u lokvi krvi... i da ste vidjeli dvije 7.6 milimetra čahure. I dalje kažete: "Leš je bio još uvijek svjež i..." citiraću vas točno "...a krv je sporo curjela po podu". Da li je ovo dobar opis onoga što ste vidjeli, gospodine Dangerfield?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da jeste.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodine Dangerfield, u vašoj obuci, da li ste imali neke lekcije iz osnova forenzike i kriminalistike?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Kažete pri kraju ovog paragrafa: "Čovjeku koji je ležao na podu grlo je bilo prerezano." Po čemu ste zaključili da je rana koju opisujete posljedica reza a ne možda nečeg drugog?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Čovek je ležao na podu. Preko njegovog vrata je bila ogromna linija, tu je tkivo bilo razdvojeno, curela je krv, pa je to bila moja prirodna pretpostavka.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste ikad za vrijeme vaše vojne službe, pri tom referiram i na kasnije događaje od ovih od 1995. godine, imali priliku vidjeti ranu koju izaziva metak prilikom površinskog proboja epitela, odnosno, kože na ljudskom telu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Da. Imali smo gotovo redovno obuku iz oblasti medicine, posebno pre raspoređivanja na operacije, sve vrste raznih potencijalnih povreda, i svi smo učili kako postupiti kada do njih dođe. Neki od naših mladih vojnika imali su prilično specijalizovane obuke za najrazličitije vrste povreda, koje nije svako u stanju da prođe... ne samo da nije u stanju, nego mnogi tako nešto ni ne žele da prođu. Dakle, standard obuke je poboljšan tokom godine i bio je vrlo visok, tako da bi moj odgovor bio da, jesam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li ste prilikom uočavanja ove scene na neki način bili svjesni da, zapravo, se nalazite na mjestu događaja koje kriminalistička policija, forenzičari trebaju ispitati?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nisam. I tu sam isto tako govorio o usavršavanju standarda naše obuke. Iskustvo stečeno u britanskoj vojsci u Severnoj Irskoj prenelo se na obuku na svim drugim poprištima i operacijama. Dakle, danas i u ovim godinama, da, sasvim sigurno sa iskustvom koje sada imam, sigurno ne bih otišao tamo. Zapečatio bih lice mesta i čekao da dođu specijalisti.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Tko je još ušao u sobu gdje je ovaj muškarac ležao na podu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da je prvi ušao Richard Bremford sa televizijskom kamerom, ali ne znam ko je ulazio pre nas ujutro ili posle nas. Ne mogu o tome ništa da kažem.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ja se ispričavam ukoliko je moje pitanje pogrešno shvaćeno, znači da sam ga loše postavio. Moje pitanje bi zapravo trebalo glasiti: u tom trenutku, koliko je osoba bilo u sobi gdje je mrtvo tijelo ležalo na podu?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Bio je taj leš, dve žene, sasvim sigurno su one bile tamo. Na vratima je, mislim, bila televizijska ekipa, tako da mislim da oni nisu

bili u toj prostoriji u to vreme. Ja sam bio tamo sa svojim vozačem, moguće pored vrata, i mogli su da budu ovi drugi ljudi koje smo sreli kad smo došli u Grubore. Ali sam sasvim siguran da je ovaj Sud već video ovu scenu snimljenu od strane televizije Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Koliko dugo ste ostali u Gruborima?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Mislim da sam bio tamo oko sat vremena ali nisam siguran, nisam bio ceo dan, sasvim sigurno.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Sjećate li se gdje ste otišli nakon Grubora?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li ste nekoga od vaših nadređenih ili od civilnih vlasti u Kninu izvijestili o ovom događaju?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ako od mene nije bilo zatraženo od strane mojih nadređenih u Kninu da tamo odem i ako sam to mesto sam našao, onda bih sasvim sigurno o tome izvestio svoje nadređene. Ali ja nisam imao nikakve veze sa vlastima u Kninu. To nije bio moj posao, to je trebalo da uspostavi kanadski štab.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, pre nego što nastavimo sa nastavkom ove posete, želeo bih da postavim nekoliko pitanja kako bi se stvari razjasnile. Gospodine Dangerfield, otišli ste u Grubore zato što su kružile nekakve glasine ili vas je neko poslao pošto se nešto dogodilo. Koliko vam je otprilike trebalo vremena da dođete do tamo?

SVEDOK DANGERFIELD: Iskreno da kažem, gospodine, ne mogu da se setim da li nam je trebalo sat ili dva. Ne sećam se kojim sam putem išao i ne sećam se gde se nalazi na karti u odnosu na Knin.

SUDIJA ORIE: Dakle, kažete između sat ili dva?

SVEDOK DANGERFIELD: Ne mogu da se setim puta kojim sam išao, jer ako je put dobar, onda se ide brzo, međutim, lošim putem se ide dugo. Jednostavno, ne mogu da vam dam tačan odgovor, gospodine.

SUDIJA ORIE: U redu. Moje sledeće pitanje glasi: da li ste saznali od ljudi s kojima je gospodin Bremford mogao da razgovara, o tome kada se to dogodilo, to ubistvo čoveka koga ste pronašli u njegovoj spavaćoj sobi?

SVEDOK DANGERFIELD: Da, gospodine. Mislim da smo utvrdili da se to dogodilo uveče, noći pre nego što smo mi došli tamo.

SUDIJA ORIE: Da. Vi ste opisali leš. Možete li da nam kažete otprilike kada ste otišli? Rekli ste ujutro, međutim, to može da bude...

SVEDOK DANGERFIELD: Da. Mislim da smo tamo otišli u 8.00 ili 9.00 časova ujutro, tako nekako, i bili smo tamo oko sat vremena, tako da smo otišli...

SUDIJA ORIE: Znači, videli ste leš koji je još uvek bio svež, kako ste rekli, ali iz onoga što ste sada rekli, ta osoba je morala biti ubijena najmanje četiri ili pet sati ako ne i više pre toga?

SVEDOK DANGERFIELD: Apsolutno.

SUDIJA ORIE: U redu. Vi opisujete da je krv polako curela po podu. Da li je to ono što ste vi zaista videli, da je ta krv još uvek ... meni engleski nije materinji jezik, ali kada kažete "seeping", to znači da teče vrlo sporo. Ali nakon četiri ili pet sati nakon smrti vi ste još uvek videli kako krv polako kaplje?

SVEDOK DANGERFIELD: Da, bila je vrlo velika lokva krvi i poprilično sam siguran da je polako tekla po tom drvenom podu.

SUDIJA ORIE: To ćemo morati da proverimo oko koagulacije krvi i ja ću to saopštiti stranama. Koliko sam ja ranije bio upoznat sa tim, sasvim sigurno će nam biti potrebno mišljenje veštaka. Molim vas, nastavite, gospodine Mikuličiću.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Uzgred budi rečeno, gledam koliko je sati. Koliko dugo ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Završiću za pet minuta.

SUDIJA ORIE: Pet minuta, to je prihvatljivo.

prevodioci: Molimo da se uključi mikrofon.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Za vrijeme vašeg... O, pardon. Gospodine Dangerfield, za vrijeme vašeg boravka na području bivše Jugoslavije... Najpre da vas pitam: koliko ste ukupno dugo vremena proveli u Bosni, odnosno, u Hrvatskoj?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Dva do tri meseca.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Za vrijeme tih dva do tri mjeseci jeste li upoznali neke ljude s kojima ste stupali u kontakt, da tako kažem, ljude koji su domaći na tom teritoriju. Dakle, pri tom ne mislim na pripadnike mirovnih snaga ili neke druge agencije koja nije domicilna na teritoriju Republike Hrvatske?

prevodioci: Prevodilac nije siguran da li se radi o Hrvatskoj ili Bosni ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: I o Hrvatskoj i o Bosni.

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U britanskoj vojsci uvek imamo politiku da upoznajemo ljude iz zemlje u kojoj smo, tako da je za mene važno da uspostavim odnose unutar zajednice bilo s kim. U kafićima gde se pije ona veoma jaka kafa. Ponekad sam čak bio ponuđen i šljivovicom, samo jednom. Dakle, da, bilo je jako dobro sretati se s ljudima i mnogo bolje razumeti situaciju. Bio sam prilično jedinstven jer sam imao iskustvo sa Bosancima, imao sam iskustvo i u srpskoj Krajini, a i imao sam iskustvo sa Hrvatima. Tako da sam upoznao ljude i osećao sam da je to bila velika privilegija što sam imao tu mogućnost.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ja ću vas citirat, gospodine Dangerfield, strana 7 članka, dakle, to je P699, drugi paragraf gdje kažete ovako: "Dok su se Hrvati ponašali kao životinje, a ja ne držim stranu Srbima, ljudi sa Balkana su svi podjednako loši. Sve je uvek vezano za osvetu." Gospodine Dangerfield, to ste pisali kada ste imali 25 godina. Jeste li u mogućnosti napraviti razliku između vaših riječi onda iz perspektive današnjih dana, prema vašoj tvrdnji da su se, dakle, Hrvati ponašali kao životinje i da su na Balkanu svi jednako loši, pri tom se misli na ljude?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kada sam to pisao, nisam očekivao da će se čitati 13 godina kasnije. Za nešto što sam tada napisao zaista su upotrebljene teške reči, ali kao što sam rekao, bilo mi je 25 godina i bio sam podložan utiscima. Posle 13 godina da li bih promenio nešto od onoga što sam napisao, da li imam nešto blaže gledište?

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U redu. Dobro... Citirate...

SUDIJA ORIE: Čekam odgovor na pitanje da li je svedok imao blaže gledište. Počeo je da odgovara i mislim da je želeo sa nama da podeli taj rezultat.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja sam pod utiskom koliko je sati.

SUDIJA ORIE: U redu. Shvatam. Da li možete da nam kažete da li sada imate blaže mišljenje?

SVEDOK DANGERFIELD: Ovo je samo moje lično mišljenje. Mislim da se mešate u poslove drugih naroda po cenu vlastite opasnosti. Razumem zašto ljudi rade neke stvari, ali nije na meni da se na ovom forumu uplićem u njihove stavove.

SUDIJA ORIE: U redu. Znači, ne odgovarate na pitanje. Gospodine Mikuličiću, imate još jedan minut dodatka.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Imam još samo jedno pitanje, časni Sude.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Izvolite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U ovom paragrafu govorite citat lorda Clarendona i kažete: "Pre vek i po lord Clarendon napisao je: 'Voljni smo da učinimo bilo šta kako bismo održali mir, osim da se opredelimo za politiku delovanja.'" I tu prestaje vaš citat. Međutim, citat lorda Clarendona ide dalje i glasi, dakle posle "politike delovanja" citat ide ovako " ... što ne bismo mogli da opravdamo i što ne bi bilo osuđeno od javnosti kod kuće." Postoji li ikakav konkretan razlog, gospodine Dangerfield, što poslednji dio ovog citata niste naveli u vašem članku?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, nema razloga.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Mikuličiću. Gospodine Russo, možete li da nam date neku procenu koliko vam je vremena potrebno?

TUŽILAC RUSSO: Verovatno ne više od pet minuta, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Druge strane? Niko drugi. To znači da će nam ostati nešto vremena, pošto je danas poslednji dan pre sudskog raspusta, a pošto imamo još dosta dokaznih predmeta označenih za identifikaciju kojima bismo trebali da se pozabavimo, videćemo koliko nam je vremena ostalo. Tako da vas molim da se svi pripremite što bolje možete, jer još nismo dobili konačan spisak od gospodina sekretara kako bismo videli šta možemo da uradimo. Ako ne uradimo to sada, uradićemo posle sudske pauze. Sada ćemo da napravimo pauzu do 12.55 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, da li ste spremni za dodatno ispitivanje?

TUŽILAC RUSSO: Jesam, gospodine predsedavajući. Hvala. Gospodine sekretare, molim da nam predočite dokazni predmet Odbrane broj D89.

SUDIJA ORIE: Dok čekamo da se pojavi dokument, gospodine Kehoe, mislim da mi još uvek dugujete referencu za stranicu i red?

ADVOKAT KEHOE: Da. Referenca za stranicu i red, u stvari... pa, pre svega, kada je reč o svedoku...

SUDIJA ORIE: Ja govorim o C3, a to je zaštićeni svedok.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Proverio sam. Svedok 56 nije govorio o C3, ali jeste o C2 i C4. A kada je reč o pukovniku Lesliu, referenca počinje od njegove izjave gde je on izneo da se ta baterija za protivvazdušnu odbranu nalazila oko 300 metara jugozapadno u odnosu na bazu Ujedinjenih nacija. Časni Sude, vi ste u potpunosti u pravu kada kažete da on na stranici 2.130 u redovima od 8 do 10 transkripta kaže sledeće: "Jedini razlog zbog koga sam tražio malo više detalja jeste što nisam mogao tačno da se setim lokacije C3, pobunjeničke protivavionske opreme, ali da." Dakle, to je osnova, časni Sude, i...

SUDIJA ORIE: Ne tražim argumente u ovom trenutku, već samo da navedete referencu koju ste sada naveli, i rekao sam vam šta sam ja pronašao tamo.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Imao sam poteškoća da pregledam sva tri dana transkripta, kako bih video da li se to još negde pominje, ali sad imamo referencu.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, imamo sad dokument na ekranu. Gospodine Dangerfield, izvinjavam se, ali...

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. Gospodine sekretare, molim vas da nam pokažete četvrtu stranicu ovog dokaznog predmeta.

DODATNO ISPITIVNJE: TUŽILAC RUSSO

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Dangerfield, sećate se da vam je gospodin Kehoe pokazao ovaj dokazni predmet, konkretno drugi paragraf, gde se kaže da su vojnici Vojske Republike Srpske Krajine nepoznate snage viđeni kako zauzimaju odbrambene položaje generalno u području Strmice, pa se navode koordinate. Tenkovi i minobacači su takođe viđeni na istim položajima. A 5. avgusta u 5.18 časova ispalili su 12 artiljerijskih projektila iz Strmice pema Kninu. Gospodine Dangerfield, vi ste pukovski tenkovski komandant. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Tačno je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I bili ste u Strmici pre *Operacije Oluja*. Da li je to tačno?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: U brojnim prilikama.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste u mogućnosti da kažete Pretresnom veću da li tenk koji ispaljuje projektele iz Strmice može da dobaci do Knina?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Direktno ne, a vrlo malo je moguće da može i indirektno.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molim vas, da li možete da objasnite tu razliku?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ukoliko je reč o direktnoj paljbi, onda bi komandant tenka mogao vizuelno da uoči svoju metu, tako da mu bude u liniji posmatranja. I naravno, na osnovu mog iskustva, maksimalna udaljenost u tom slučaju je dva kilometra. U indirektnoj paljbi vi biste podigli top pod jedan ugao koji je otprilike sličan tome kako se iz artiljerije puca u vazduh. To je način koji se više ne praktikuje u britanskoj vojsci, ali znam da ukoliko se na takav način otvara vatra, najveća moguća udaljenost je 10 kilometara, a mislim da je udaljenost između Strmice i Knina znatno veća.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću da li mogu minobacači da dobace iz Strmice do Knina?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Minobacač od 80 milimetara verovatno ima domet od oko 5.650 metara; a minobacač od 120 milimetara ima domet od 10 do 12 kilometara. Ponavljam, mislim da ni minobacač ne može da dobaci iz Strmice do Knina.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li ste imali prilike da razgovarate sa bilo kojim oficijrom iz kenijskog bataljona, koji je imao posadu u Strmici, nakon *Operacije Oluja*?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala, gospodine Dangerfield.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine predsedavajući, časni Sude, nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, ima li potrebe za dodatnim unakrsnim ispitivanjem?

ADVOKAT KEHOE: Vrlo kratko.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Dangerfield, vi čak ni ne znate kakvim su se oni sistemima naoružanja koristili kada je reč o minobacačima, jer to ne stoji u ovom izveštaju, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Kada je reč o ovom izveštaju koji sam malopre video, kaže se "minobacači".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali vi ne znate koji je to tip minobacača bio... koji nivo minobacača su imali, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Najveći minobacač koji su mogli da imaju je kalibra 120 milimetara i to je bilo...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinjavam se, izvinjavam se, izvinjavam se. Pitanje je bilo...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, molim vas dozvolite svedoku da završi odgovor. Rekli ste da je najveći minobacač koji su mogli da imaju bio...

SVEDOK DANGERFIELD: ...120 milimetara, tako da to nije moglo da dobaci do Knina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Maksimalna veličina minobacača je bila 120 milimetara. A ko je imao minobacače od 120 milimetara? Da li je vaše svedočenje da je Vojska Republike Srpske Krajine imala 120... da je imala minobacače najvećeg kalibra od 120 milimetara? Da li je to vaše svedočenje?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Možete li da ponovite pitanje?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste nam u glavnom ispitivanju rekli da je najveći domet minobacača od 10 do 12 kilometara, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Rekao sam otprilike, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da li znate ... da li znate dok sedite ovde, da li je otvarana vatra na Knin iz minobacača dometa 10 do 12 kilometara? Dok sedite ovde, da li to znate?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne znam gde su se oni nalazili. Meni je postavljeno pitanje u vezi sa izveštajem koji ste vi predočili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I na osnovu tog izveštaja, vi zapravo nemate predstavu odakle je Vojska Republike Srpske Krajine otvarala vatra, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ono što ja kažem jeste da sa takvim dometom nisu mogli da dobace do Knina. Ne kažem da znam odakle su oni otvarali vatra, nego samo kažem da je udaljenost bila prevelika da bi oni dobacili do Knina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Moje pitanje, gospodine, glasi: na osnovu ovog izveštaja, ne znate koji deo Vojske Republike Srpske Krajine je pucao?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, gospodine Kehoe, svedok je već nekoliko puta odgovorio.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Izgleda da je pitanje koje se postavlja sledeće: da li su projektili koji su ispaljeni u tom trenutku mogli da dopru do Knina. E sad, imamo dve stvari. Prva je paljba iz tenka direktnom paljbom ili indirektnom paljbom; a onda imamo i minobacače. Iz nekog razloga svedok nam kaže da je najveći domet minobacača, nezavisno od toga koji je minobacač u pitanju, iznosio najviše 10 do 12 kilometara. I u vezi sa tim pomenuo je minobacače kalibra 120 milimetara. Gospodine Dangerfield, da li vam je poznato, da li postoje minobacači većeg kalibra od 120 milimetara?

SVEDOK DANGERFIELD: Ne, nije mi poznato, gospodine.

SUDIJA ORIE: Da li zasnivate svoj odgovor na tome da ako se puca i iz minobacača najvećeg kalibra od 120 milimetara da bi najveći mogući domet iznosio 10 do 12 kilometara, i da kada se uzmu u obzir tenkovi i/ili minobacači, ni iz jednog od ovih naoružanja nije mogla da se otvori vatra i da se pogodi Knin sa onog položaja sa kog je ustanovljeno da su oni otvarali vatru. Je li tako?

SVEDOK DANGERFIELD: Da, tako glasi moj odgovor.

SUDIJA ORIE: U redu. Sada imamo jasan odgovor. Gospodine Kehoe, da li imate još pitanja za svedoka na ovu temu?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Poslednje pitanje: gospodine Dangerfield, vama nije poznato šta je, zapravo, gađala Vojska Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK DANGERFIELD – ODGOVOR: Ne, osim onoga što piše u izveštaju da su gađali ka Kninu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE: Nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Pretno veće, takođe, nema više pitanja za vas. Verovatno ste primetili da smo već postavljali pitanja. S obzirom da ni strane nemaju više pitanja, ovim je završeno vaše svedočenje pred ovim Sudom. Želeo bih da vam se zahvalim što ste došli u Hag i odgovorili na sva pitanja koja su vam postavile strane i Pretno veće, i želimo vam srećan povratak kući. Gospođo poslužiteljko, molim vas da ispratite gospodina Dangerfielda iz sudnice.

SVEDOK DANGERFIELD: Hvala, gospodine.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Rekao sam pre pauze da bih želeo da pokušamo da se pozabavimo nekim dokaznim predmetima označenim za identifikaciju. Pošto smo pregledali za vreme pauze spiskove koji su tek nedavno obezbeđeni stranama, nisam imao vremena da ih pregledam i da pripremim sve neophodne pojedinosti kako bismo mogli dalje da razgovaramo o njima. Zato, mislim, u stvari, da ako bismo se sada bavili ovim dokaznim predmetima označenim za identifikaciju, samo mislim da bismo gubili vreme i da bismo mogli da se zbunimo, umesto da brzo dođemo do rezultata. Ukoliko strane smatraju da postoji bilo koji konkretan dokument kojim treba da se pozabavimo pre sudske pauze, onda želim da čujem. Pored toga, zamolio bih strane da se dobro pripreme za period nakon pauze kako bismo se tim pitanjem pozabavili, i da ponovo pribave spisak koji neće biti duži od ranijeg. Da li postoji bilo koje drugo proceduralno pitanje koja treba sada da obradimo, a ja vas podsećam na činjenicu da se nećemo videti četiri nedelje? Nema ništa. Gospodine Russo, gospodine Waespi. Gospodin Tieger nije tu da naruši ovu mirnu atmosferu. To znači da ćemo napraviti pauzu nešto ranije. Prekidamo sa radom i nastavićemo sa radom za četiri nedelje. To će biti, ako se ne varam, gospodine sekretare, 25. avgusta. Da, to je ponedeljak, 25. avgust u 14.15 časova, u sudnici broj II. Želim vam bar malo opuštanja tokom odmora. Naravno, ja sam svestan da optuženi nisu u situaciji u kojoj bi želeli da budu tokom letnjeg raspusta. Pretresno veće je u potpunosti svesno toga. Nadam se da ću vas sve ponovo videti u dobrom zdravlju 25. avgusta.

Sednica je završena u 13.13 h

Nastavlja se u ponedeljak, 25. avgusta 2008. godine u 14.15 h.

